

***Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubinie***

za 2017 rok

Lubin, kwiecień 2018r.

Spis treści

I. Informacje wstępne

1. Podstawa prawna	3
2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych	4
3. Struktura wydatków w latach 2016 - 2017 w odniesieniu do zadań własnych i zleconych	6
4. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań	9

II. Działania merytoryczne

1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	11
1.1. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	14
1.2. Praca i zadania pracowników socjalnych	16
1.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	21
1.4. Domy pomocy społecznej	23
1.4.1. Dom Opieki „Szarotka”	24
1.5. Ośrodki wsparcia	27
1.5.1. Dom Dziennego Pobytu „Senior”	27
1.5.2. Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny	29
2. Inne zadania realizowane na rzecz rodziny i mieszkańców miasta	31
2.1. Świadczenia rodzinne	31
2.2. Zasiłki dla opiekunów	33
2.3. Fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna	33
2.4. Świadczenia wychowawcze	34
2.5. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	35
2.6. Żłobki	38
2.7. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	40
2.8. Wspieranie rodziny	41

III. Polityka kadrowa w zakresie podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji

1. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	42
1.1. Zatrudnienie w działach i jednostkach	42
1.2. Doskonalenie wiedzy i umiejętności zawodowych	42
1.3. Przygotowywanie przyszłych kadr dla potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	43

IV. Działania w zakresie lokalnej polityki społecznej

1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Lubina na lata 2014 - 2020	43
2. Wsparcie i aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	44
2.1. Profilaktyka i terapia uzależnień	44
2.2. Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46
2.3. Realizacja programu prac społecznie użytecznych oraz Programu Aktywizacja i Integracja	47
3. Zlecenie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej	47

V. Działania modernizacyjne, remonty i inwestycje 48

Podsumowanie	48
---------------------	-----------

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWA PRAWNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych;
- 2) ustawę z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) ustawę z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości;
- 4) ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- 5) uchwałę nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020;
- 6) ustawę z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 7) ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 8) ustawę z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 9) ustawę z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 10) ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 11) ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- 12) ustawę z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 13) ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 14) ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 15) ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 16) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne;
- 17) ustawę z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 18) ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 19) ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 20) ustawę z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy;
- 21) ustawę z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych;
- 22) ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
- 23) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 24) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 25) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 26) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 27) ustawę z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 28) ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych;
- 29) ustawę z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych;
- 30) ustawę z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- 31) ustawę z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny;
- 32) ustawę z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego.

2. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ USTAWOWYCH

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Lubinie Nr XXIV/212/16 z dnia 20 grudnia 2016r. w sprawie budżetu miasta Lubina na rok 2017 (wraz z późniejszymi zmianami), budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017r. wynosił:

Ogółem	74 218 610,62 zł
w tym:	
– zadania zlecone	50 408 049,00 zł
– zadania własne	23 810 561,62 zł

Struktura wydatków w działach i rozdziałach w 2017r.

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
		Pomoc społeczna w tym:	74 218 610,62	73 617 993,60	99
		zadania zlecone	50 408 049,00	50 360 437,26	100
		zadania własne	23 810 561,62	23 257 556,34	98
851	85117	Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze – zad. własne	32 500,00	32 500,00	100
	85153	Zwalczanie narkomanii - zad. własne	118 360,00	117 834,68	100
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi - zad. własne	1 074 200,00	1 030 412,74	96
	85195	Pozostała działalność - zadania zlecone	25 357,00	25 357,00	100
852	85202	<u>Domy pomocy społecznej – zad. własne:</u>	2 842 912,00	2 797 346,97	98
		- Dom Opieki "Szarotka" w tym:	1 834 412,00	1 793 103,66	98
		- dotacja celowa	1 612,00	1 612,00	100
		- dopłata do innych domów	1 008 500,00	1 004 243,31	100
	85203	<u>Ośrodki wsparcia – zad. własne:</u>	2 246 190,00	2 187 700,40	97
		- Ośrodek Opiekuńczo - Rehabilitacyjny	1 342 040,00	1 320 765,88	98
		- Dom Dziennego Pobytu "Senior"	899 150,00	866 934,52	96
		- Schroniska	5 000,00	0,00	0
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zad. własne	19 570,00	19 438,43	99
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	294 617,00	289 599,44	98
		- zadania zlecone	127 017,00	127 017,00	100
		- zadania własne, w tym:	167 600,00	162 582,44	97
		- dotacja celowa	167 600,00	162 582,44	97
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	798 000,00	788 552,35	99
		- zadania własne, w tym:			
85215	- dotacja celowa	282 200,00	282 200,00	100	
	Dodatki mieszkaniowe	1 322 948,00	1 304 041,28	99	
	- zadania zlecone	7 948,00	7 937,77	100	
85216	- zadania własne	1 315 000,00	1 296 103,51	99	
	Zasiłki stałe – zad. własne, w tym:	1 893 500,00	1 823 979,84	96	
		- dotacja celowa	1 893 500,00	1 823 979,84	96

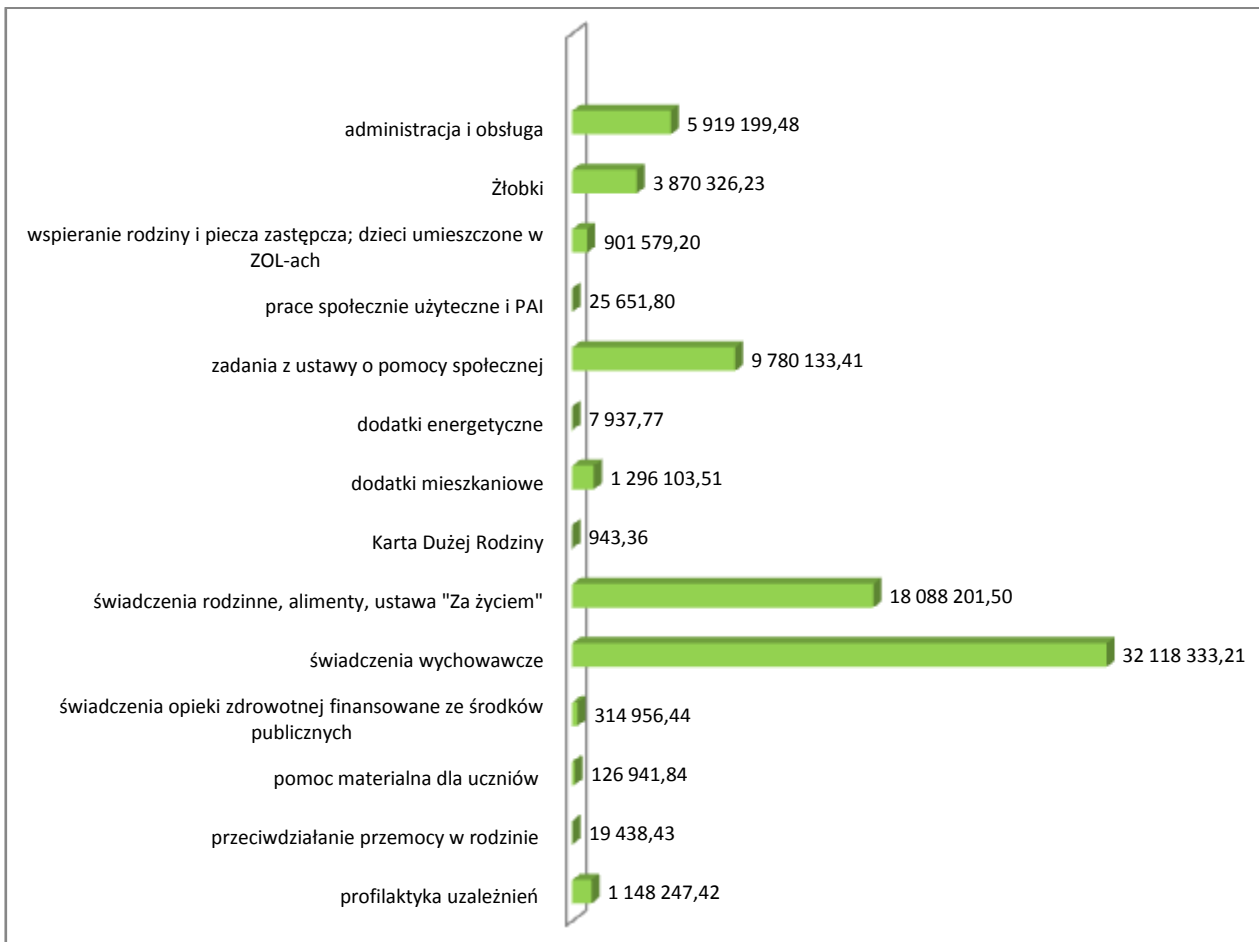
		Ośrodki Pomocy Społecznej	6 049 291,00	5 928 287,02	98
	85219	- zadania zlecone	6 311,00	5 600,45	89
		- zadania własne, w tym:	6 042 980,00	5 922 686,57	98
		- dotacja celowa	1 261 070,00	1 257 970,00	100
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 580 484,00	1 577 094,13	100
		- zadania własne	1 460 760,00	1 457 402,96	100
		- zadania zlecone	119 724,00	119 691,17	100
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania - zad. własne, w tym:	613 719,00	591 372,18	96
		- dotacja celowa	285 419,00	281 900,40	99
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych - zadania zlecone	12 000,00	5 000,00	42
	85295	Pozostała działalność – zad. własne	26 000,00	25 651,80	99
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – zad. własne, w tym:	176 956,00	126 941,84	72
		- dotacja celowa	146 956,00	101 553,47	69
	85501	Świadczenie wychowawcze - zadania zlecone	32 119 330,00	32 118 333,21	100
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym:	18 123 672,00	18 079 954,06	100
		- zadania zlecone	17 981 072,00	17 942 309,86	100
		- zadania własne	142 600,00	137 644,20	97
	85503	Karta Dużej Rodziny - zadania zlecone	1 042,00	943,36	91
	85504	Wspieranie rodziny – zad. własne, w tym:	236 904,62	234 052,62	99
		- dotacja celowa	29 814,62	29 814,62	100
		- Fundusz Pracy	60 458,38	60 458,38	100
	85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków – zad. własne, w tym:	3 944 110,00	3 870 326,23	98
		- Żłobki	3 465 280,00	3 396 989,56	98
		- Grupa żłobkowa OR	478 830,00	473 336,67	99
	85508	Rodziny zastępcze - zadania własne	276 000,00	257 903,06	93
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – zad. własne	382 700,00	377 123,52	99
	85595	Pozostała działalność - zadania zlecone	8 248,00	8 247,44	100

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poniesione na realizację zadań w 2017r. zostały wykonane w 99% w stosunku do planu (w tym wydatki na zadania zlecone w 100%, a na zadania własne w 98%).

W okresie sprawozdawczym najwyższe wydatki stanowiła realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (43,63% budżetu), ustaw o świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (24,57% budżetu), a następnie zadań z ustawy o pomocy społecznej (13,29% budżetu). Na działalność MOPS, w tym administrację i obsługę wydatkowano 8,04% budżetu, natomiast na funkcjonowanie żłobków 5,26% ogółu wydatków.

Szczegółową strukturę wydatków przedstawia poniższy wykres:

Wydatki w 2017r. z podziałem na realizowane zadania

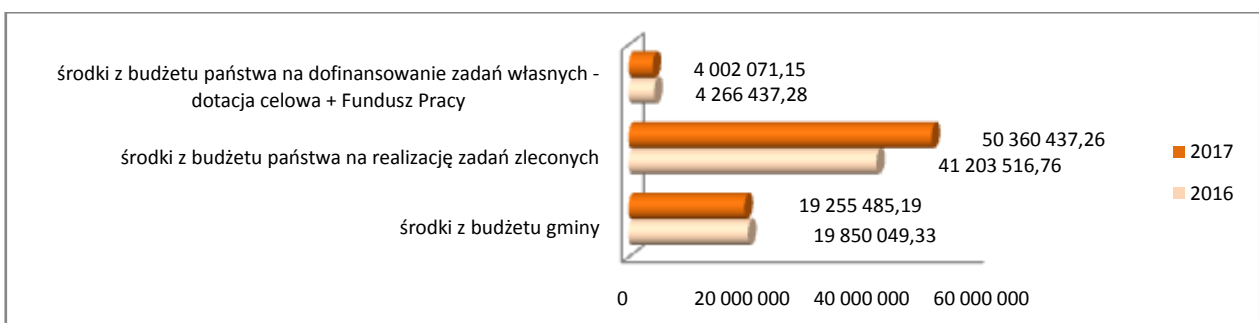

3. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2016-2017 W ODNIESIENIU DO ZADAŃ WŁASNYCH I ZLECONYCH

Wydatki poniesione w 2017r. na realizację zadań własnych i zleconych były wyższe o 8 297 990,23 zł w porównaniu do roku 2016. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań MOPS pochodziły z budżetu gminy oraz z budżetu państwa (w postaci środków z Funduszu Pracy, dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych oraz na realizację zadań zleconych).

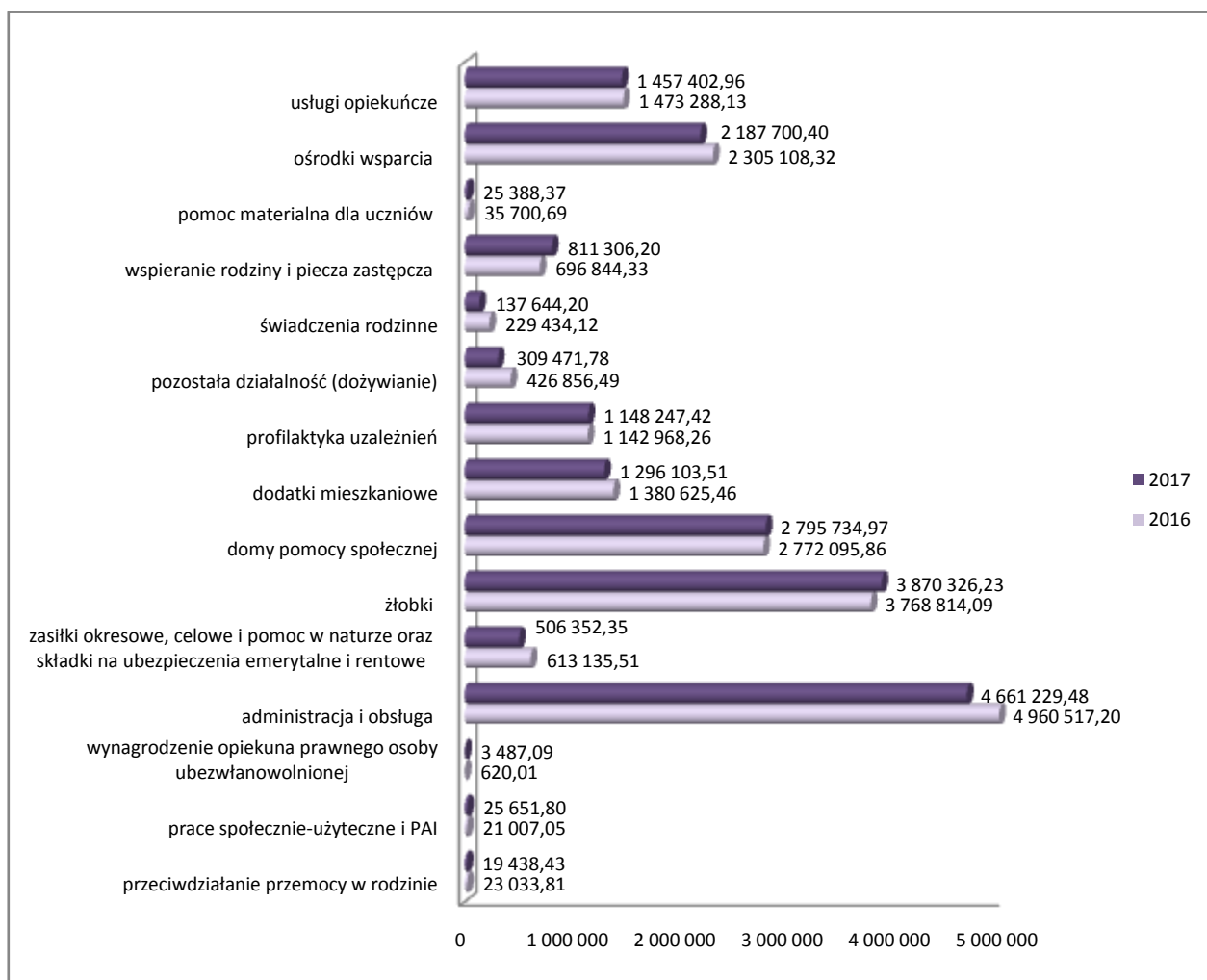
W okresie rozliczeniowym, środki z budżetu gminy były niższe o 3%, natomiast z budżetu państwa (na realizację zadań zleconych) o 22,2% wyższe aniżeli w roku poprzednim, głównie wskutek realizacji świadczeń wychowawczych oraz zwiększenia się wydatków na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Na wykonanie zadań własnych, gmina otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa o 6,2% niższe niż rok wcześniej.

Źródła finansowania zadań w latach 2016 - 2017

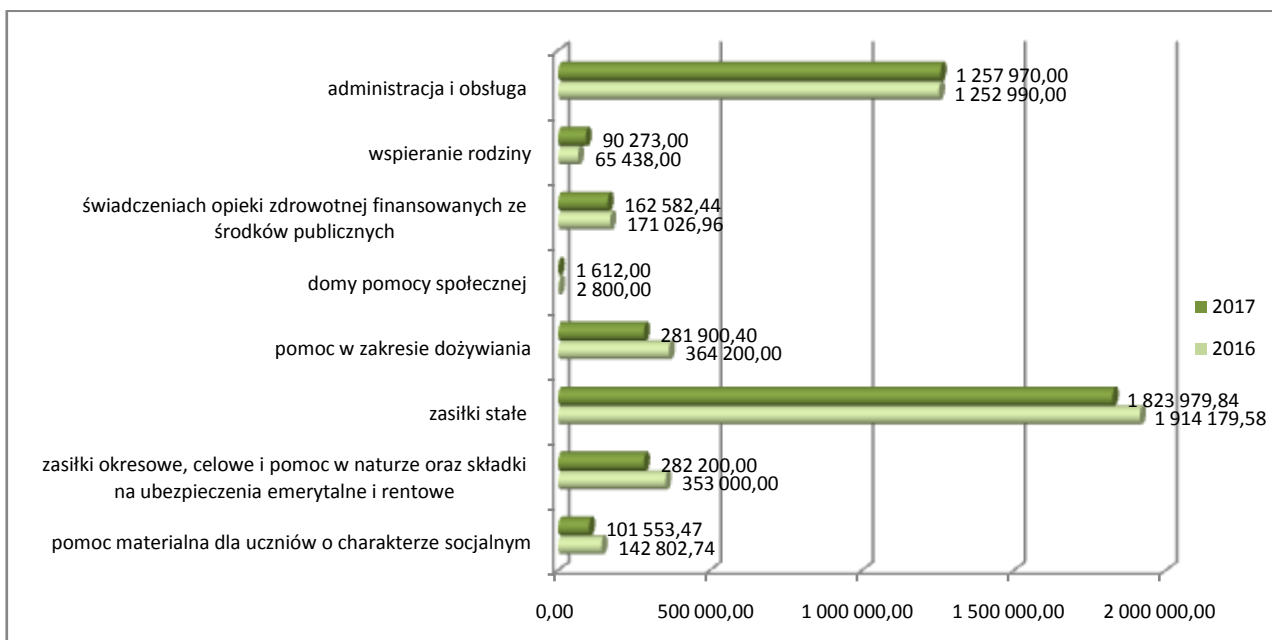
Środki gminne przeznaczone na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, stanowiły 26,20% wydatków poniesionych w całym 2017r. (o 3% mniej niż w 2016r.). Natomiast środki z budżetu państwa wyniosły 68,4% kosztów poniesionych w okresie rozliczeniowym (z wyłączeniem dotacji celowej), tj. o 22,2% więcej niż w roku ubiegłym. Środki otrzymane na dofinansowanie zadań własnych stanowiły 5,4% ogółu budżetu (o 6,2% mniej niż w 2016r.).

Środki własne gminy przeznaczone na realizację zadań w latach 2016 - 2017

Analiza porównawcza wydatków ze środków własnych gminy pokazuje spadek nakładów finansowych na realizację większości zadań (m.in. z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy materialnej dla uczniów, obsługi świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, administracji i obsługi a także wielu zadań z obszaru pomocy społecznej). W nielicznych przypadkach wydatki wzrosły (m.in. zadania dotyczące: wspierania rodziny i pieczy zastępczej, profilaktyki uzależnień, żłobków, prac społecznie użytecznych, domów pomocy społecznej). Zmniejszenie wydatków w zakresie zadań ustawy o pomocy społecznej wynika głównie z realizacji od 2016r. świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko, co wpłynęło na poprawę sytuacji finansowej podopiecznych MOPS.

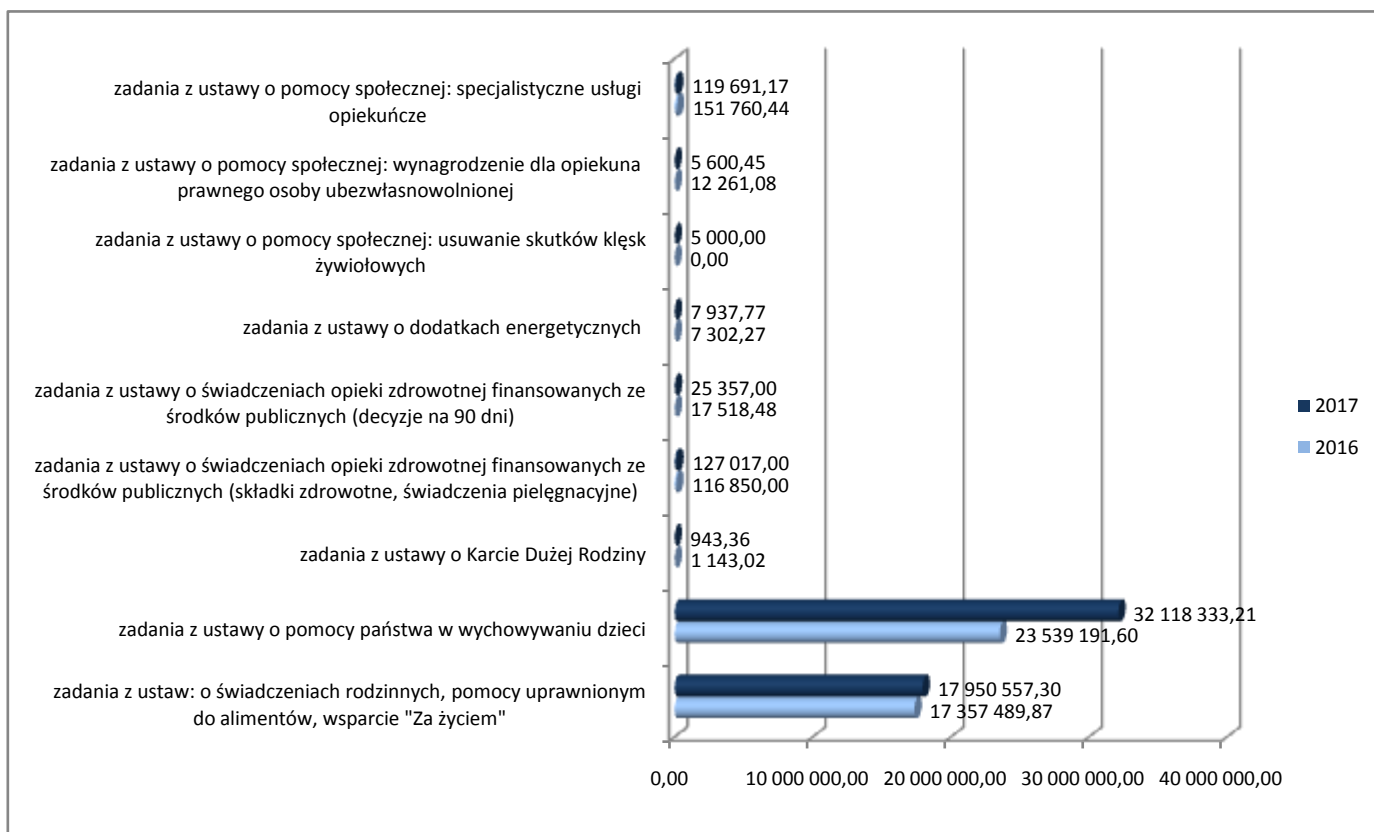
Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań własnych w latach 2016 - 2017

Zadania własne gminy były w 17,2% wydatkowane z dotacji celowej, a kwota tej dotacji była niższa o 264 366,13 zł niż w roku 2016 i wyniosła 4 002 071,15 zł.

Wydatki na realizację zadań zleconych gminie w kwocie 50 360 437,26 zł stanowiły 68,4% ogółu budżetu Ośrodka i były o 22,2% wyższe w stosunku do 2016r.

Wydatki ze środków budżetu państwa na realizację zadań zleconych w latach 2016 - 2017

Wyżej zamieszczony wykres pokazuje, że najwięcej środków na realizację zadań zleconych - bo ponad 63% - przeznaczają się na zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizowane od kwietnia 2016r., a następnie z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - ponad 35% poniesionych wydatków na zadania zlecone.

4. WYKONANIE DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

Struktura dochodów w układzie klasyfikacji budżetowej					
Rozdział	Nazwa	Rodzaj dochodu	Plan	Wykonanie	%
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	<u>Ogółem:</u> w tym: wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 560,00	2 213,42 2 312,42	148,2
85202	Domy Pomocy Społecznej	<u>Ogółem:</u> w tym: wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień pobyt w DO "Szarotka" pobyt w DO "Szarotka" - wpłaty z innych gmin pobyt w dps w innych gminach przygotowanie posiłków wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	803 350,00	866 287,19 46,37 571 803,63 98 887,70 111 889,92 80 405,05 381,86 2 392,66 480,00	107,8
85203	Ośrodki wsparcia	<u>Ogółem ośrodki wsparcia:</u> w tym: <u>Dom Dziennego Pobytu "Senior"</u> <u>ogółem:</u> wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień przygotowanie posiłków wpływy z pozostałych odsetek <u>Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny – ogółem:</u> usługi usługi na rzecz innych gmin dowozy, przewozy <u>Schronisko dla bezdomnych - ogółem:</u> opłaty za schronisko	227 600,00	248 883,57 132 340,92 17,60 131 715,57 607,75 114 082,65 42 289,45 70 947,20 846,00 2 460,00 2 460,00	109,4
85213	Składki na ubezpieczenie	<u>Ogółem:</u>	5 000,00	6 672,62	133,5

	zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych		6 672,62	
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	<u>Ogółem:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	34 000,00	20 874,65 4 021,83 16 852,82	61,4
85216	Zasiłki stałe	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	25 000,00	21 948,63 21 948,63	87,80
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	<u>Ogółem:</u> wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień wpływy z usług wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej wpływy z różnych dochodów	22 210,00	23 460,92 521,30 10 877,27 1 543,18 6 197,63 401,99 200,00 3 719,55	105,6
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	<u>Ogółem:</u> wpływy z usług - zadania własne wpływy z usług - zadania zlecone	127 000,00 110 000,00 17 000,00	125 053,11 111 036,67 14 016,44	98,5 100,9 82,4
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	5 500,00	6 275,82 6 275,82	114,1
85295	Pozostała działalność	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	900,00	0 0	0
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	2 500,00	0 0	0
85501	Świadczenia wychowawcze	<u>Ogółem:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	21 000,00	14 968,47 581,44 14 387,03	71,3
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	<u>Ogółem:</u> <u>Ogółem zadania zlecone:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z różnych dochodów wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego <u>Ogółem zadania własne:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	610 000,00 440 000,00 170 000,00	933 117,99 798 907,72 375 688,53 65 919,57 357 299,62 134 210,27 17 686,28 116 523,99	153 181,6 78,9

85503	Karta Dużej Rodziny	<u>Ogółem zadania zlecone:</u> wpływy z różnych opłat	0	55,26 55,26	0
85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	<u>Ogółem, w tym:</u> <u>Żłobki - ogółem:</u> wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego opieka wraz z wyżywieniem dzieci wpływy z pozostałych odsetek wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej wpływy z różnych dochodów <u>Grupa żłobkowa OR - ogółem:</u> opieka wraz z wyżywieniem dzieci wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	843 620,00	883 039,88 798 838,17 1 332,55 795 488,14 793,13 421,05 799,30 4,00 84 201,71 83 826,40 13,41 107,00 254,90	104,7
Razem			2 729 240,00	3 152 950,53	115,5
w tym: z zadań zleconych			457 000,00	812 979,42	177,9

Powyższe zestawienie tabelaryczne pokazuje dużo wyższe, od planowanych, dochody uzyskane ze zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej i odsetek (153%), a także z tytułu wpływów z opłat za usługi świadczone w domu pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia i żłobkach. Natomiast mniejsze od planowanych uzyskano wpływy z tyt. zwrotów świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych. W sumie pozyskane dochody w roku 2017 były o 15,5% wyższe od planowanych.

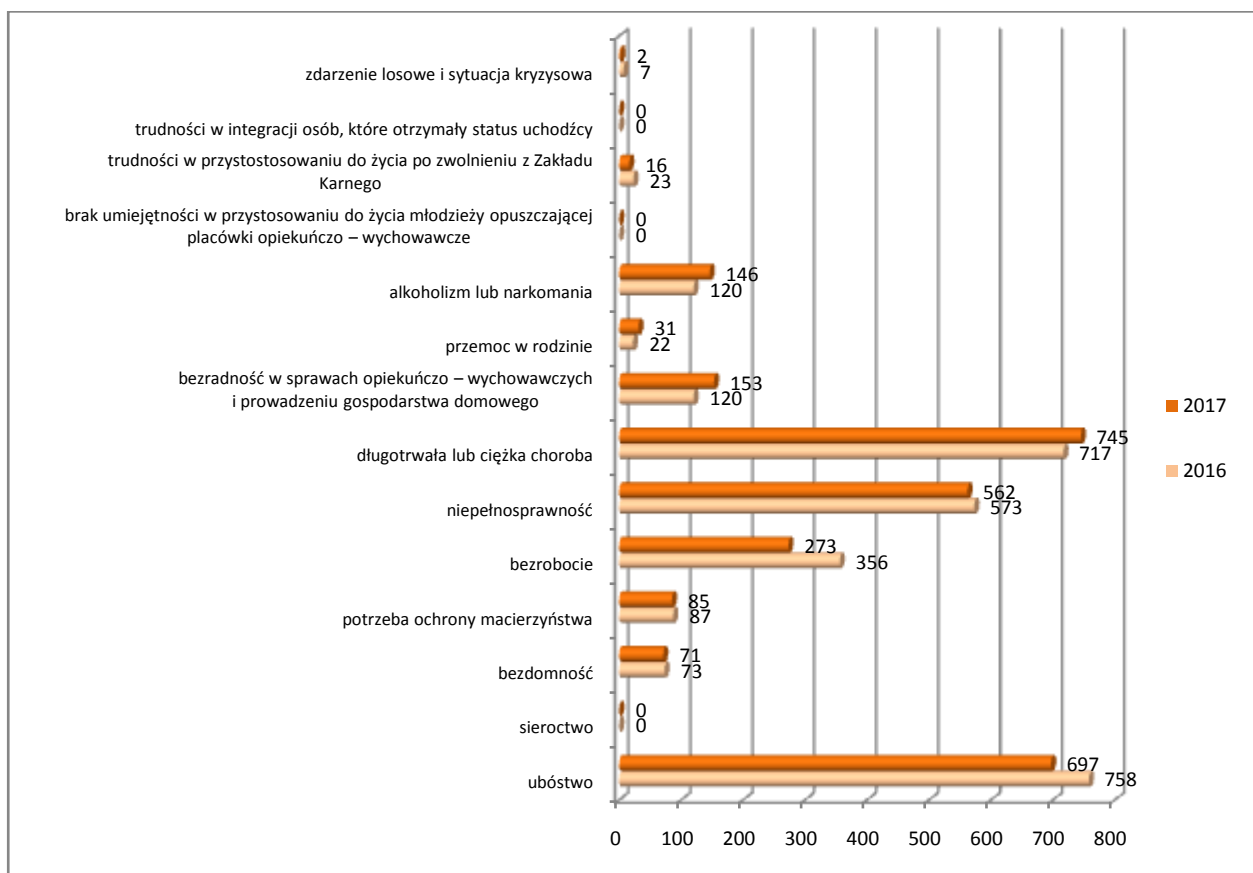
II. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE

1. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2017r. świadczenia z pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania przyznano 1 370 osobom z 1 066 rodzin (o łącznej liczbie 1 963 osoby w tych rodzinach) - wielkości te nie uwzględniają rodzin otrzymujących świadczenia niewymagające wydania decyzji administracyjnej. Liczba świadczeniobiorców, którym przyznano pomoc decyzją administracyjną, w porównaniu do 2016r. zmniejszyła się o 15,75 % tj. o 256 osób. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są ze względu na trudne sytuacje życiowe osób i rodzin, powstałe z przyczyn wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, których te osoby nie są w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów. Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia powody przyznawanej pomocy, przy czym świadczenia z pomocy społecznej udzielane są rodzinom, w których występują co najmniej dwie przesłanki.

Powody przyznawanej pomocy	liczba rodzin	
	2016	2017
ubóstwo	758	697
sieroctwo	0	0
bezdomność	73	71
potrzeba ochrony macierzyństwa	87	85
bezrobocie	356	273
niepełnosprawność	573	562
długotrwała lub ciężka choroba	717	745
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	120	153
przemoc w rodzinie	22	31
alkoholizm lub narkomania	120	146
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	23	16
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	7	2

Powody przyznania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu niekorzystnej sytuacji dochodowej osób/rodzin, tzn. poniżej ustawowego progu dochodowego - 634 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514 zł w przypadku osoby w rodzinie. Nadal dominującym powodem, dla którego rodziny objęte były pomocą

społeczną było ubóstwo (65,39%), pomimo że liczba rodzin dotkniętych tym problemem zmniejszyła się o 90 w stosunku do minionego roku. Rodziny doświadczające długotrwałej bądź ciężkiej choroby - 69,89%, niepełnosprawne - 52,72% oraz te, w których występuje bezrobocie - 25,61%, to kolejna dominująca kategoria klientów pomocy społecznej.

Zadania zlecone Gminie

W ramach zadań zleconych wydano 208 decyzji administracyjnych dla 143 osób, w tym:

- 18 na pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla 9 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 189 decyzji dla 133 osób w sprawie przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, przysługujących maksymalnie przez okres 90 dni, finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia; takiemu ubezpieczeniu podlegały osoby nieposiadające uprawnień do świadczeń zdrowotnych z żadnego innego tytułu,
- 1 decyzję dla 1 gospodarstwa domowego na zasiłek celowy na pokrycie wydatków (remont dachu) w związku z wichurą, która miała miejsce 5 - 6 sierpnia 2017r.

Gmina dodatkowo, na podstawie art. 18 ust.1 pkt. 9 ustawy o pomocy społecznej, realizowała zadanie w formie wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki, które nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. W okresie od stycznia do grudnia 2017r. wynagrodzenie na podstawie postanowienia i w wysokości ustalonej przez Sąd, wypłacono trzem opiekunom prawnym na łączną kwotę 5 600,45 zł.

Zadania własne Gminy

Na świadczenia z zakresu zadań własnych (w tym własnych o charakterze obowiązkowym), wydano 5 140 decyzji administracyjnych, w tym: 4 959 przyznających pomoc dla 1 365 osób z 1 061 rodzin (o łącznej liczbie osób w tych rodzinach 1 957), 118 umarzających postępowanie (z urzędu lub na wniosek strony) oraz 63 odmownych z powodu niespełnienia kryteriów ustawy o pomocy społecznej. Łącznie udzielono 73 891 świadczenia na kwotę 3 317 447 zł (z dotacją celową z budżetu państwa, z wyłączeniem wydatków i świadczeń na usługi opiekuńcze). Średnio 1 osobie udzielono w ciągu roku około 70 świadczeń.

Pomoc finansowa w ramach zadań własnych w latach 2016 - 2017

Forma pomocy	Liczba świadczeniobiorców		Kwota świadczeń	
	2016	2017	2016	2017
zasiłek stały	401	386	1 914 179	1 823 980
składki na ubezpieczenie zdrowotne	398	380	171 027	162 582
zasiłek okresowy	333	314	424 238	357 853
sprawienie pogrzebu	5	6	18 885	25 440
pomoc rzeczowa	4	1	1 017	117,95
zasiłki celowe w tym dotyczące	649	574	523 012	562 525
- schronienia	11	11	62 733	57 760
- zdarzenia losowego	1	2	1 200	5 000
- specjalnego zasiłku celowego	145	112	91 733	69 480

Spośród osób, które otrzymały zasiłek stały - 330 świadczeniobiorców - to osoby samotnie gospodarujące, a 56 pozostające w rodzinie. Średnia kwota świadczenia wyniosła 497,41 zł. W stosunku do 2016r. zmniejszyła się liczba stałych zasiłkobiorców o 15 osób. Zmniejszyły się także ogólne wydatki o kwotę 90 199 zł tj. o 4,72%. Grupa świadczeniobiorców samotnie gospodarujących w stosunku do ogólnej liczby osób pobierających zasiłek stały stanowiła 85,50%.

Za osoby, które uzyskały uprawnienia do zasiłku stałego oraz osoby bezdomne wychodzące z bezdomności, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, Ośrodek odprowadzał comiesięczne składki zdrowotne. Łącznie pomocy w tej formie udzielono 380 osobom. Za jednego świadczeniobiorcę w ciągu roku odprowadzono ponad 9 składek, a średnia kwota składki wyniosła 45,17 zł.

Pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 314 osobom na łączną kwotę 357 853 zł (z dotacją celową), w tym ze środków własnych Gminy na kwotę 75 653 zł, m.in. z powodu:

- bezrobocia - 153 osobom na kwotę 172 025 zł,
- długotrwałej choroby - 82 osobom na kwotę 67 071 zł,
- niepełnosprawności - 25 osobom na kwotę 20 432 zł,
- innych przyczyn - 120 osobom na kwotę 98 325 zł.

W porównaniu do minionego roku zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w powyższej formie o 5,71%, tj. 19 osób.

Na takim samym poziomie utrzymuje się liczba osób (11), którym zapewniano schronienie w całodobowych placówkach na terenie kraju, jednak zmniejszył się wydatek o 8% tj. kwotę 5 025 zł, ponieważ klienci częściowo partycypują w kosztach schronienia.

Pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano 574 osobom z przeznaczeniem na zakup odzieży, obuwia, opatu, środków czystości i higieny osobistej, na zakup posiłków, artykułów żywnościowych, leków, wyposażenia dzieci do szkoły, pokrycia kosztów schronienia itp. na łączną kwotę 562 525 zł (w tym wydatek na świadczenia pieniężne). Osobom tym udzielono łącznie 1 758 świadczeń, średnio po 3, a średnia kwota 1 świadczenia wyniosła 319,98 zł.

W 2017r. w porównaniu do 2016r. zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń jednorazowych - celowych o ponad 11,56%, tj. 75 osób. Zwiększyła się jednak kwota wydatków o 7,03% tj. o 39 513 zł. W stosunku do 2016r. znacznie zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w naturze (bielizna pościelowa, koce, prześcieradła, ręczniki). Klienci korzystali natomiast z pomocy w formie świadczenia niepieniężnego, tj. bonów towarowych do realizacji w sklepach na terenie miasta Lubina. Powyższa pomoc adresowana była przede wszystkim do osób/rodzin, które korzystały z pomocy w postaci zasiłków pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem. W ramach ww. bonów, osoby/rodziny mogły zaspokoić swoje potrzeby nie tylko w zakresie artykułów żywnościowych, ale także odzieży, obuwia, bielizny pościelowej, osobistej, artykułów gospodarstwa domowego itp. Z takiej formy pomocy skorzystało 58 osób, na kwotę 25 080 zł.

Gmina, na podstawie postanowienia sądu, wypłaciła wynagrodzenie 1 kuratorowi z tyt. sprawowania opieki nad osobą częściowo ubezwłasnowolnioną w wysokości wskazanej w postanowieniu, na łączną kwotę 3 487,09 zł. Realizacja ww. zadania nie wymagała przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani też wydania decyzji administracyjnej.

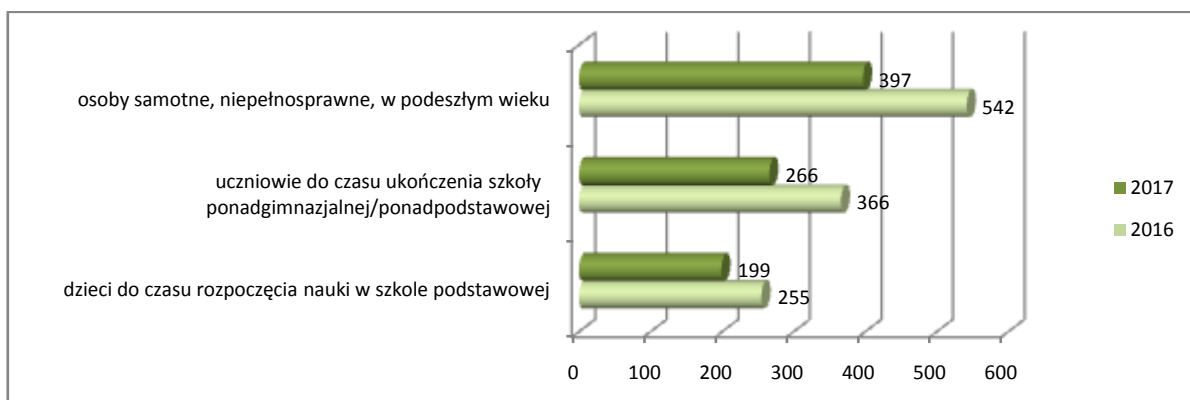
1.1. PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 oraz ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Strategicznym celem programu jest w dalszym ciągu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci/młodzieży oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku i świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłków adresowana była do osób i rodzin znajdujących się w trudnych warunkach materialnych bądź życiowych.

Charakterystyka osób objętych pomocą w zakresie dożywiania w latach 2016 - 2017

Kategorie świadczeniobiorców korzystających z dożywiania (posiłek + świadczenie pieniężne)	Liczba świadczeniobiorców	
	2016	2017
dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	255	199
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej	366	266
osoby samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku	542	397

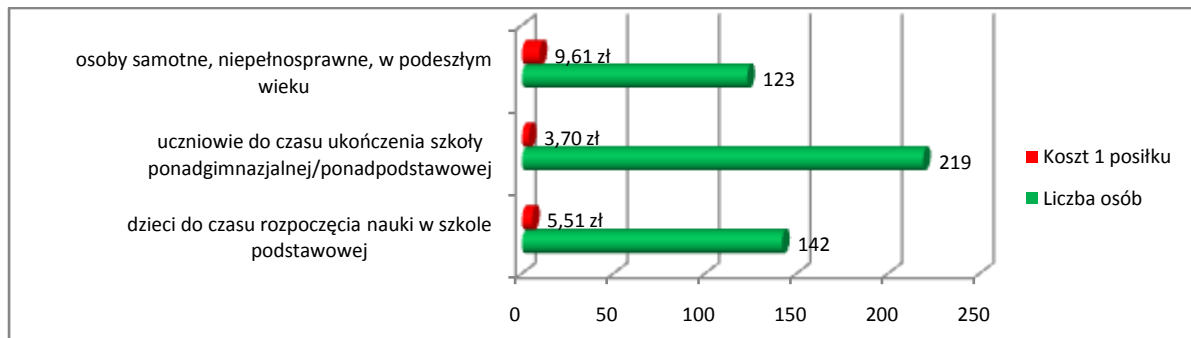
Posiłki dowożono do miejsca zamieszkania 48 osobom z powodu: podeszłego wieku, niepełnosprawności, choroby, itp. Roczny koszt dowozu wyniósł 43 105 zł i był finansowany ze środków własnych Gminy w kwocie 19 724 zł, natomiast z dotacji celowej w kwocie 23 381 zł.

Pomoc w formie posiłków

Posiłki przygotowywano dla 470 osób w 36 placówkach zbiorowego żywienia (żłobkach, przedszkolach, szkołach i internatach, ośrodkach wsparcia i domu pomocy społecznej). Średni koszt posiłku wyniósł 6,31 zł. Na tę formę pomocy wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 379 949 zł, z czego środki własne gminy stanowiła kwota 218 250 zł (57,45%), a dotacja celowa 161 699 zł (42,55%).

Świadczeniobiorcy korzystający z posiłków i koszt posiłków

Kategorie świadczeniobiorców korzystających z posiłków	Liczba osób	Koszt 1 posiłku w zł
dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	142	5,51
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej	219	3,70
osoby samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku	123	9,61

Świadczenia pieniężne w formie zasiłku celowego były przyznawane na zakup posiłków lub żywności. Z tej formy pomocy korzystały głównie osoby, które ze względów zdrowotnych miały przeciwwskazania do korzystania z posiłków w placówkach zbiorowego żywienia oraz rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące małe dzieci, osoby uczestniczące w kursach, szkoleniach, a także osoby pracujące.

Z danych dotyczących wydatków na świadczenia pieniężne wynika, że udział środków własnych gminy na tą pomoc wyniósł 40%, a z dotacji celowej 60%.

W 2017r. łączny koszt realizacji Programu (posiłki, świadczenia pieniężne, dowóz posiłków) wyniósł 584 422 zł i w 52% finansowany był ze środków własnych Gminy.

Struktura wydatków na realizację Programu w latach 2016 - 2017

Wyszczególnienie	Świadczenie pieniężne		Posiłki	
	2016	2017	2016	2017
Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie	689	484	652	470
Liczba rodzin	282	201	421	336
Liczba świadczeń	758	544	113 033	63 985
Koszt programu (bez dowozu), w tym:	210 560	161 368	572 872	379 949
środki własne Gminy	84 224	64 547	335 008	218 250
dotacja celowa	126 336	96 821	237 864	161 699
Koszt 1 świadczenia	277,78	297,18	5,07	6,31

Pomoc w formie bezpłatnych posiłków i świadczenia pieniężnego przysługuje wyłącznie osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego. W przypadku przekroczenia kryterium obowiązującego dla osoby/rodziny, pomoc udzielana była z częściową odpłatnością na podstawie Uchwały XLIV/221/04 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 5 października 2004r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej. Zawsze priorytetem Ośrodka było zapewnienie dzieciom, młodzieży i osobom samotnym, niepełnosprawnym oraz długotrwale chorym - gorącego, dwudaniowego posiłku. Dlatego też, w ramach Programu, 70,19% środków finansowych zostało przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków, a tylko 29,81% na pomoc w formie świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub artykułów żywnościowych. Zamierzenia Ośrodka w zakresie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zostały osiągnięte, pomimo, że w porównaniu do 2016r. liczba rodzin wnioskujących o pomoc w formie świadczenia pieniężnego zmniejszyła się o 28,73%, a o pomoc w formie posiłku o 20,15%. Powyższe zjawisko uzasadnia wejście w życie od 1 kwietnia 2016r. przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+).

1.2. PRACA I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Podstawowym celem w pracy pracowników socjalnych jest niesienie pomocy ludziom znajdującym się w różnych trudnych i kryzysowych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami materialnymi, ale także psychicznymi, emocjonalnymi, rodzinnymi. Ma on integrować działania wokół rodziny oraz jej środowiska lokalnego, zapobiegając marginalizacji i wykluczeniu.

Zadania pracowników socjalnych określone są przede wszystkim w ustawie o pomocy społecznej i obejmują m.in.:

- 1) prowadzenie pracy socjalnej,
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań,

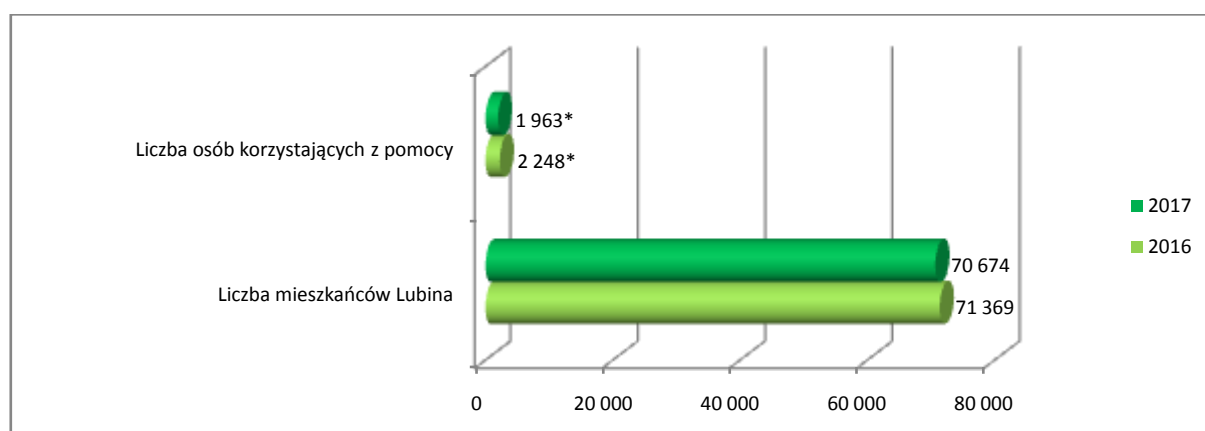
- 4) pomoc w uzyskaniu, dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy,
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa,
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji osób i rodzin,
- 9) współuczestniczenie w przygotowywaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej, ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Od stycznia do grudnia 2017r. pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 4 095 rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym dla potrzeb innych podmiotów (m.in. Sądu Rejonowego w Lubinie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i ośrodków pomocy społecznej z terenu całego kraju). Dokonane ustalenia były m.in. podstawą planowania pomocy i przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Nadal dominującymi powodami trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz alkoholizm i narkomania.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 5 348 decyzji administracyjnych na świadczenia z pomocy społecznej. Z przysługującego prawa do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy skorzystały 2 osoby. Przed tą instancją rozpatrywane były 2 decyzje, które utrzymano w mocy.

Mieszkańcy Lubina korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej w latach 2016 - 2017

*podane liczby nie obejmują osób, korzystających wyłącznie z pracy socjalnej

W 2017r. podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowili 4,3% ogólnej liczby mieszkańców Lubina (1 963 osób + 1 089 osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej), natomiast mieszkańcy otrzymujący świadczenia wymagające wydania decyzji administracyjnej - 2,8% (świadczeniobiorcy + członkowie ich rodzin). Wśród lubinian objętych pomocą, przyznaną decyzją administracyjną widoczna jest od kilku lat niewielka tendencja spadkowa - w porównaniu do 2016r. o 0,3% w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców, do 2015r. - o 0,7%, do 2014 r. - o 1%. Nie przekłada się to jednak na zmniejszenie ilości pracy pracowników MOPS. Występujące wśród podopiecznych Ośrodka problemy - m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba - wpływają w dużej mierze na podejmowane przez pracowników działania. Na porównywalnym poziomie utrzymuje się pomoc w formie pracy socjalnej, działania podejmowane przez konsultanta, asystentów rodziny, zauważalny jest znaczny wzrost posiedzeń grup roboczych i podopiecznych, z którymi zawierane są kontrakty socjalne.

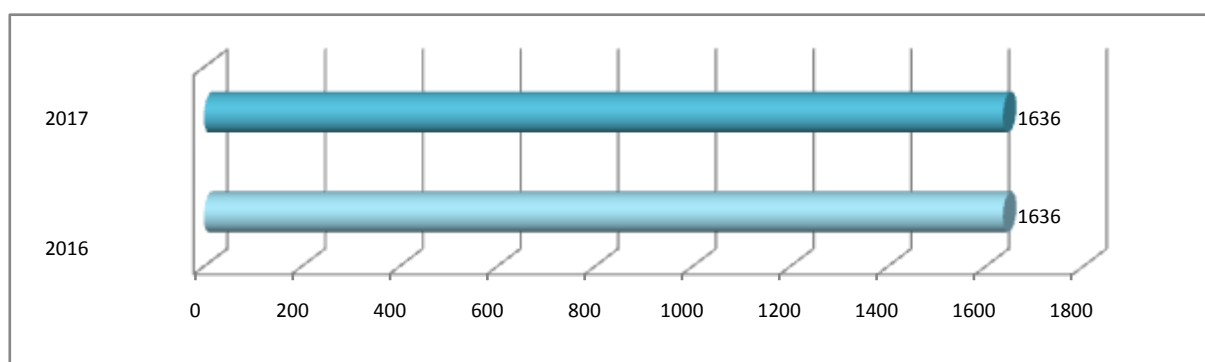
Praca socjalna

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami - w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną - w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Prowadzona jest na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany dochód, z wykorzystaniem metod i technik (w tym kontraktu socjalnego), z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

W 2017r. tą formą pomocy objęto 2 797 osób z 1 636 rodzin, w tym wyłącznie pracą socjalną 1 089 osób z 704 rodzin. W odniesieniu do poprzedniego roku można wskazać, iż działania w tym zakresie realizowane są z taką samą liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej (2016r. - 1636 rodzin, 2 907 osób w tych rodzinach). Wzrosła natomiast liczba rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej - w 2016r. było to 907 osób z 598 rodzin, w 2015r. - 657 osób z 382 rodzin.

Rodziny korzystające z pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2016 - 2017

W 2017r. w ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie, prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” (NK) w 408 rodzinach. Pracownicy MOPS uczestniczyli w 2 238 posiedzeniach grup roboczych. W tym zakresie widoczny jest sukcesywny wzrost ilości pracy podejmowanej przez pracowników Ośrodka - w 2016r. procedurę NK prowadzono w 306 rodzinach i uczestniczono w 1 492 posiedzeniach grup roboczych; w 2015r. - NK w 239 rodzinach, uczestniczono w 993 posiedzeniach.

Kontrakt socjalny

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Jest on - sprecyzowaną w sposób jasny i zrozumiały - umową między pracownikiem socjalnym a klientem, określającą problem, cele jak również role osób zaangażowanych w proces tworzenia kontraktu.

Kontrakt:

- służy jasnemu, precyzyjnemu sformułowaniu celów ogólnych dotyczących zmiany,
- jest narzędziem pozwalającym na maksymalne zmobilizowanie osoby lub osób zainteresowanych rozwiązaniem problemów (np. przez ograniczenia czasowe narzucone przez umowę),
- jest narzędziem stosowanym w trakcie procesu pracy,
- umożliwia dokonanie oceny osiągniętych zmian, jakie zaszły,
- odwołuje się do odpowiedzialności klienta, którego traktuje się jako osobę dorosłą, zdolną podejmować samodzielnie dotyczące jej decyzje,
- precyzuje wzajemne oczekiwania i wymagania oraz ustanawiając zakres podejmowanej pracy, daje poczucie bezpieczeństwa zarówno klientowi jak i pracownikowi socjalnemu,
- zawiera ograniczenia czasowe, które w efekcie wymuszają mobilizację tak klienta, jak i pracownika socjalnego.

Kontrakt socjalny jest nieodzownym narzędziem pracy, którym posługuje się pracownik socjalny.

W 2017r. zostały zawarte 258 kontrakty socjalne z 217 osobami, na okoliczność rozwiązania określonych sytuacji życiowych, w tym głównie dotyczących:

- 1) aktywizacji zawodowej poprzez:
 - nabycie umiejętności poszukiwania pracy,
 - podjęcie zatrudnienia,
 - podniesienie kwalifikacji zawodowych,
 - pozyskanie statusu osoby bezrobotnej,
- 2) podjęcia leczenia odwykowego, utrzymywania abstynencji alkoholowej,
- 3) pozyskania świadczeń z zabezpieczenia społecznego,
- 4) podniesienia standardu zajmowanego lokalu.

W 2016r. zostały zawarte 244 kontrakty socjalne ze 177 osobami, w 2015r. - zawarto 199 kontraktów, ze 162 podopiecznymi.

Konsekwencją odmowy zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymania jego postanowień może być odmowa udzielenia świadczeń z pomocy społecznej, ograniczenie ich wysokości lub zamiana na formę niepieniężną. Powyższe dodatkowo mobilizuje klientów do realizowania w pełni zadeklarowanych działań.

Poradnictwo specjalistyczne

Osobom i rodzinom, które mają potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód, świadczone jest poradnictwo specjalistyczne. Działania w tym zakresie obejmują przede wszystkim wsparcie rodzinne, które realizowane jest głównie przez pracowników socjalnych w ramach prowadzonej pracy socjalnej (dane w tym zakresie zostały przedstawione powyżej), konsultanta oraz specjalistę w zakresie rozwiązywania problemu alkoholowego.

W 2017r. z pomocy konsultanta skorzystało 391 osób, w tym 45, które nie ubiegały się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Przeprowadzonych zostało 527 konsultacji, które obejmowały m.in. tematykę.:

- uzależnień i współuzależnień,
- przemocy w rodzinie,
- konfliktów rodzinnych,
- problemów wychowawczych,
- niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- problemów małżeńskich.

W 2016r. z pomocy konsultanta skorzystało 397 osób, przeprowadzono 729 konsultacji, w 2015 r. - 293 osoby, przeprowadzono 895 konsultacji.

Specjalista w zakresie rozwiązywania problemu alkoholowego objął pomocą 120 osób w tym:

- 78 osób uzależnionych od alkoholu lub pijących szkodliwie (33 kobiety i 45 mężczyzn),
- 42 osób współuzależnione (37 kobiety i 5 mężczyzn).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 543 spotkania z osobami z problemem alkoholowym i współuzależnionymi, zawarto 73 kontrakty socjalne z 48 osobami (22 kobiety i 26 mężczyzn) oraz 78 zakresów współpracy z osobami mającymi problem alkoholowy.

Podejmowane działania przez ww. specjalistę dotyczyły:

- diagnozowania problemu klienta,
- konfrontowania klienta z problemem,
- motywowania do podjęcia leczenia odwykowego lub udziału w terapii dla osób współuzależnionych,
- zawierania zakresów współpracy i kontraktów socjalnych,
- monitorowania zobowiązań klientów,
- współpracy z placówkami leczenia odwykowego,
- konsultowania spraw klientów z terapeutami, asystentami rodziny, psychologiem.

W 2017r. radca prawny, w ramach poradnictwa prawnego dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, udzielił - 150 porad dotyczących przede wszystkim spraw:

- administracyjnych,

- rodzinnych,
- majątkowych, spadkowych,
- mieszkaniowych.

Poradnictwo psychologiczne udzielane było w ramach Punktu konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w Sekcji Profilaktyki Uzależnień - w zakresie problemu uzależnienia, współuzależnienia, przemocy w rodzinie, zagrożenia przemocą (dane w dalszej części sprawozdania).

Działania realizowane na rzecz dzieci i młodzieży w czasie wakacji

W okresie wakacji letnich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił atrakcyjny wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin objętych pomocą społeczną z terenu Lubina, tj.:

- dwutygodniowy wyjazd kolonijny do miejscowości nadmorskiej Mrzeżyno - łącznie dla 47 dzieci w wieku szkolnym; w czasie kolonii zrealizowany został urozmaicony program rekreacyjno - wypoczynkowy oraz profilaktyczny w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz kształtowania umiejętności społecznych,
- kolonię w Pustkowie dla 10 dzieci (finansowaną ze środków Kuratorium Oświaty i Wychowania we Wrocławiu).

Działania realizowane na rzecz osób bezdomnych

W 2017r. udzielono pomocy 151 osobom bezdomnym, m.in. w formie finansowej i rzeczowej. Przyznano również uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach działań pomocowych, tut. Ośrodek kierował osoby bezdomne do Jadłodajni prowadzonej przez Parafię św. Jana Bosko. Z tej formy pomocy skorzystało 61 osób bezdomnych.

Wobec tej grupy klientów prowadzona była praca socjalna, ukierunkowana przede wszystkim na motywowanie do podejmowania pozytywnych zmian w sytuacji życiowej, zawodowej i zdrowotnej poprzez odnowienie relacji rodzinnych, podjęcie systematycznego leczenia, w tym uzależnień, uzyskanie dowodów osobistych, a także orzeczeń o niepełnosprawności, podjęcie pracy zarobkowej oraz złożenie wniosków o najem lokali socjalnych. Powyższe realizowane było między innymi poprzez zawieranie kontraktów socjalnych czy indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (w 2017r. zawarto 79 kontraktów z 57 osobami oraz 4 programy). Osoby bezdomne korzystały ze schronienia w Ogrzewalni, Noclegowni i Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn - prowadzonym przez Koło Lubińskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, któremu Gmina Miejska Lubin zleciła realizację zadania z zakresu pomocy społecznej. Schronisko zapewniło osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Wydanie decyzji przyznającej świadczenie niepieniężne w postaci tymczasowego miejsca w powyższej placówce było poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2017r. tut. Ośrodek wydał 38 decyzji przyznających ww. świadczenie.

Noclegownia świadczyła tymczasową pomoc w postaci miejsca do spania, w warunkach gwarantujących ochronę zdrowia i życia. Natomiast Ogrzewalna zapewniała interwencyjny i bezpieczny pobyt w pomieszczeniu, wyposażonym w miejsca siedzące, w okresie jesienno-zimowym. W 2017r. z Noclegowni skorzystały 23 osoby, natomiast z Ogrzewalni 52. Powyższa placówka zapewnia gorący posiłek i dostęp do sanitariów, w tym możliwości skorzystania z kąpeli oraz otrzymania czystej odzieży i bielizny osobistej.

Ponadto tut. Ośrodek udzielał także pomocy w formie schronienia osobom tego pozbawionym w placówkach na terenie całego kraju. W 2017r. udzielono pomocy w postaci pokrycia kosztów pobytu dla 7 kobiet z dziećmi oraz wyżywienia w Stowarzyszeniu „MONAR” Domu Samotnych Matek z Dziećmi w Ścinawie, natomiast dla 2 kobiet opłacono koszty pobytu w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet we Wrocławiu oraz Kaliszu. Dodatkowo powyższą formę pomocy udzielono 5 bezdomnym mężczyznom, którzy przebywali m.in. w Schronisku dla Chorych „Betlejem” Wspólnoty Chleb Życia w Warszawie, Stowarzyszeniu na Rzecz Bezdomnych „Domu Ryta” w Wiślinie, Ośrodku dla Bezdomnych w Łażniewie oraz Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn Stowarzyszenia WIGOR w Borkowie.

W ciągu roku podejmowane były działania prewencyjne wśród osób bezdomnych, poprzez lustracje miejsc ich przebywania - wzmożone w okresie jesienno-zimowym, współpracę z Policją, ochroną zdrowia, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym, krewnymi. Podopieczni informowani byli na bieżąco o pełnej ofercie pomocowej tutaj. Ośrodka. Ponadto dostarczano osobom bezdomnym używaną odzież, koce, materace oraz pościel zarówno w siedzibie MOPS jak również w miejscach ich pobytu. Na potrzeby osób bezdomnych oraz innych narażonych na wychłodzenie, od wielu lat funkcjonuje telefon kontaktowy (697 - 110 - 123), umożliwiający przyjmowanie zgłoszeń od Policji i osób prywatnych.

FEAD Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym

Głównym celem programu FEAD jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnianie pomocy żywnościowej w formie paczek. Ośrodek pomocy społecznej wydaje skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej i przekazuje organizacjom listy osób zakwalifikowanych do pomocy z Programu. Uprawnienie do korzystania z tej formy pomocy jest uwarunkowane spełnieniem kryterium dochodowego, które wynosiło do końca 2017r. - 1 268 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 028 zł - dla osoby w rodzinie. W okresie sprawozdawczym, ww. wsparciem objęto 185 osób ze 101 rodzin. Wydano 123 skierowania uprawniające do odbioru paczek żywnościowych.

Instytucją Zarządzającą Programem jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucją Pośredniczącą jest Agencja Rynku Pracy, a dystrybucją produktów żywnościowych w naszym mieście zajmuje się Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Karta Dużej Rodziny

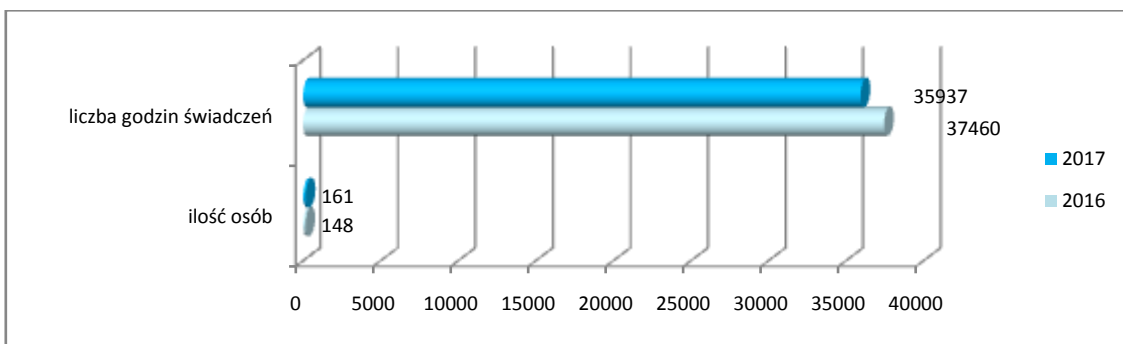
Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem i więcej dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Zapewnia ona niższe ceny przy zakupie żywności i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury czy ośrodków rekreacyjnych na terenie całego kraju. Posiadanie Karty obniża zatem dużym rodzinom koszty codziennego życia. Z tego uprawnienia w 2017r. korzystały 402 lubińskie rodziny (stan na 31 grudnia 2017r.).

1.3. USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne, są zróżnicowaną grupą świadczeń niepieniężnych, kierowaną do osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Rodzaj usług oraz ich wymiar i zakres dostosowywany jest indywidualnie do potrzeb świadczeniobiorcy.

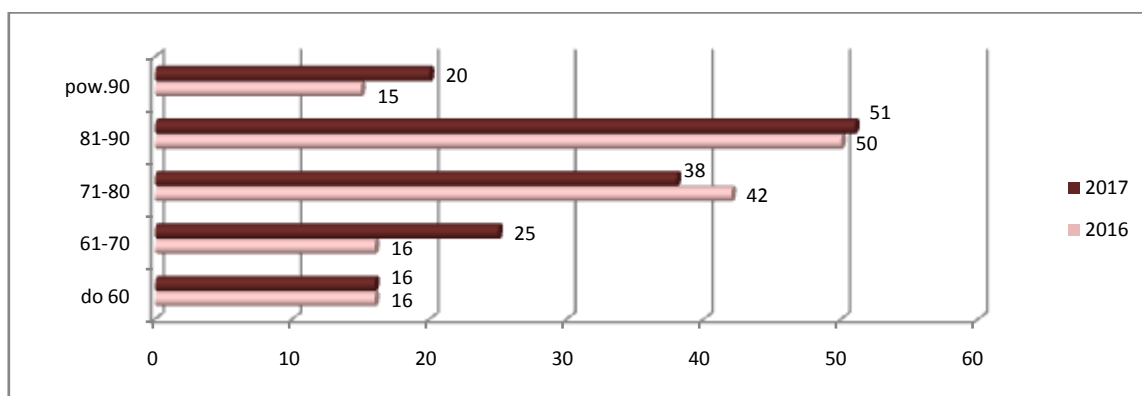
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2016 - 2017

Rok	Usługi opiekuńcze zadanie własne		Specjalistyczne usługi opiekuńcze zadanie własne		Specjalistyczne usługi opiekuńcze zadanie zlecone	
	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)
2016	97	23 260	40	10 060	11	4 140
2017	104	22 110	48	10 261	9	3 566

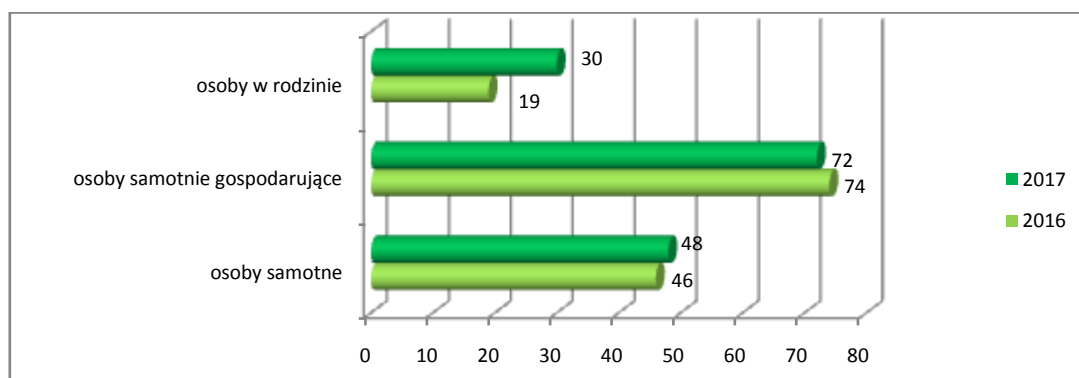
W okresie całego roku pomoc w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym usługi rehabilitanta) przyznano 150 osobom, w tym 9 osób korzystało jednocześnie z dwóch rodzajów usług, a 1 osoba z trzech rodzajów. Liczba udzielonych tym osobom świadczeń (35 937 godz.) była niższa o 4% niż w roku 2016. Natomiast odnosząc się do źródła finansowania, nastąpił spadek usług opiekuńczych (o 5%) i specjalistycznych usług opiekuńczych z zakresu zadań zleconych (o 14%) oraz wzrost specjalistycznych usług opiekuńczych z zakresu zadań własnych (o 2%).

Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2016 - 2017, wg wieku

Jak pokazują dane liczbowe, spośród wszystkich osób korzystających z usług w 2017r. - 47% stanowiły osoby powyżej 80 roku życia. Jest to najliczniejsza grupa wiekowa świadczeniobiorców, podobnie jak w roku 2016.

Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2016 - 2017, wg sytuacji rodzinnej

Większość klientów korzystających z usług to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (80%). Wśród nich 32% stanowiły osoby samotne. Pozostałe 20% podopiecznych zamieszkiwało i gospodarowało z rodziną, przy czym odsetek tych osób zwiększył się w porównaniu do roku 2016 o 58%.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z zakresu zadań własnych gminy oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania reguluje uchwała Nr XLIV/222/04 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 5 października 2004r. (t.j. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013r. poz. 5355 z późn. zm.). Natomiast odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) oraz zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie w sprawie ustalenia ceny 1 godziny usług.

Wysokość odpłatności za usługi uzależniona jest od:

- a) wysokości stawki godzinowej usług,
- b) liczby godzin świadczonych usług,
- c) dochodu świadczeniobiorcy.

Wysokość stawki godzinowej za usługi w 2017r. wynosiła:

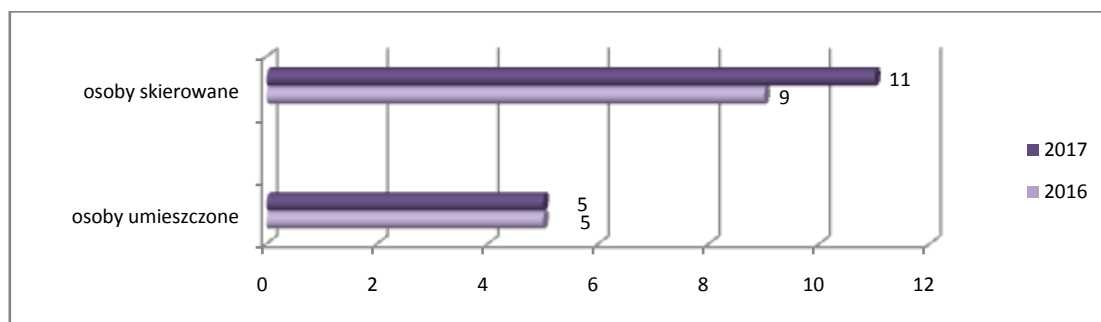
- usługi opiekuńcze - 13 zł (styczeń-marzec), 15 zł (kwiecień-grudzień),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadanie własne) - 13 zł (styczeń-marzec), 15 zł (kwiecień-grudzień),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zleczone) - 33 zł.

W 2017r. z nieodpłatnej pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały 33 osoby, z tego: 13 osób - z uwagi na sytuację dochodową (dochód poniżej kryterium dochodowego) i 20 osób - z uwagi na sytuację rodzinną oraz wiek (osoby samotne powyżej 80 roku życia).

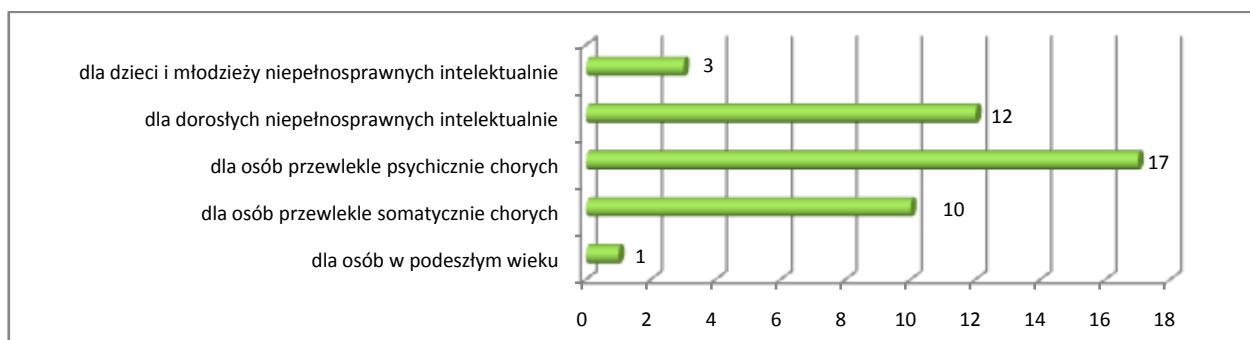
1.4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Kolejnym niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej jest pobyt i usługi w domu pomocy społecznej. Powyższa forma wsparcia adresowana jest do osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Liczba osób skierowanych i umieszczonych w domach pomocy społecznej w latach 2016 - 2017

Osoby przebywające w domach pomocy społecznej w 2017r., wg typu placówki

W roku 2017 do domów pomocy społecznej usytuowanych na terenie innych gmin skierowano 11 osób (w tym 4 na podstawie orzeczenia sądu), tj. o 2 osoby więcej niż w 2016r. W analizowanym okresie miejsce w domach pomocy społecznej uzyskało 5 osób (w tym jedna skierowana w 2016r. a pozostałe w 2017r.).

U podstaw koncepcji organizacyjnej domów pomocy społecznej, leży zasada zróżnicowania tych placówek ze względu na stan zdrowia osób w nich przebywających. W zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na różne typy. W ciągu całego roku w domach pomocy społecznej (z wyłączeniem Lubina) przebywały łącznie 43 osoby, z tego:

- 1 osoba w dps dla osób w podeszłym wieku,
- 10 osób w dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 17 osób w dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 12 osób w dps dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 3 osoby w dps dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Wszystkie osoby przebywające w domach pomocy społecznej ponosiły odpłatność za swój pobyt stanowiącą nie więcej niż 70% dochodu. W przypadku 8 z tych osób, do odpłatności zostali zobowiązani zstępni i wstępni. Różnicę między miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i rodzinę pokrywała gmina.

Wydatki związane z pobytem osób w domach pomocy społecznej w 2017r. wyniosły 1 004 243,31 zł. Natomiast dochody z tytułu wpłat osób zobowiązanych 111 889,92 zł.

1.4.1. DOM OPIEKI „SZAROTKA”

Dom Opieki „Szarotka” w Lubinie jest przeznaczony dla 35 osób, mężczyzn i kobiet przewlekle somatycznie chorych. Są to głównie osoby ze schorzeniami układu krążenia, narządów ruchu, z otępieniem starczym i zaburzeniami pamięci wynikającymi z podeszłego wieku. Placówka świadczy całodobową opiekę w zakresie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i kulturalno - oświatowych. Ponad połowa mieszkańców to osoby wymagające całkowitej opieki tzn. pielęgnacji, karmienia i pomocy w poruszaniu się.

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2016 - 2017

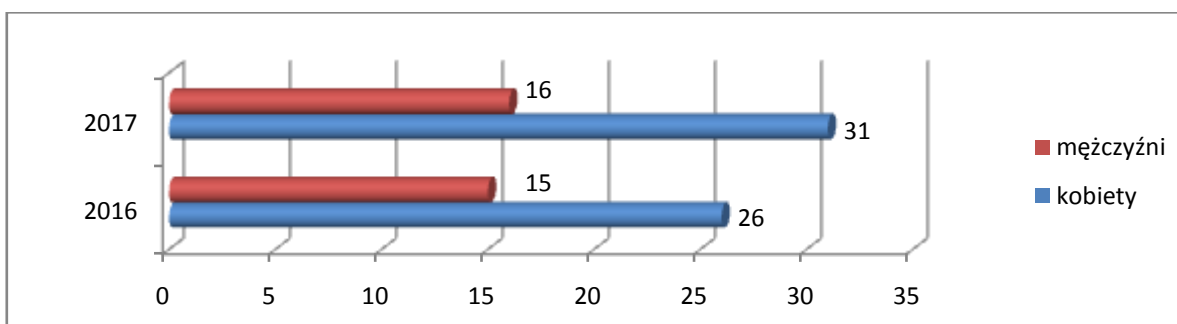
Wyszczególnienie	2016	2017
Liczba osób przebywających w ciągu roku (<i>każda osoba liczona raz bez względu na liczbę dni pobytu</i>)	41	47*
Rzeczywista liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku (<i>suma liczby mieszkańców wg stanu na ostatni dzień miesiąca</i>)	380	391
Średnia liczba mieszkańców w miesiącu	32	34

*w tym 5 mieszkańców z innych gmin

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2016 - 2017, wg wieku i płci

Przedziały wiekowe	2016		2017	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
40-49	1	0	1	1
50-60	0	2	1	2
61-70	2	3	2	3
71-80	6	5	11	4
81-90	14	4	6	4
powyżej 90	3	1	10	2
Razem	41		47	

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2016 - 2017, wg płci

Liczba osób przebywających w Domu w ciągu roku wynosiła 47, w tym 31 kobiet i 16 mężczyzn. Wśród 15 osób nowoprzyjętych - 13 było mieszkańcami Lubina, natomiast 2 osoby były z innej gminy. Zdecydowana większość (37 mieszkańców) to osoby w wieku powyżej 70 roku życia, co stanowi 79% wszystkich przebywających w Domu w 2017r.

Suma rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego wynosiła 391 osób (średnio 34 osoby w miesiącu), a stopień wykorzystania miejsc wzrósł o 6% w stosunku do roku poprzedniego.

Mieszkańcy mieli zapewnione regularne posiłki (5 dziennie), w tym stały dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów. Dzienna stawka żywieniowa wynosiła 12 zł.

Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, który zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lubina Nr P.0050.53.2016 wynosił 4 300 zł do marca oraz Zarządzeniem Nr P.0050.76.2017 zgodnie z którym od kwietnia wynosi 4 000 zł.

W okresie sprawozdawczym w Domu przebywało 5 podopiecznych skierowanych przez inne gminy. Z pełną odpłatnością przebywał 1 mieszkaniec Lubina, za którego pobyt płaciła osoba z rodziny na podstawie umowy. W przypadku 32 osób, kwotę brakującą do pełnego kosztu utrzymania wносиła Gmina Miejska Lubin, a u 6 osób gmina i osoby zobowiązane.

Uzyskane dochody z tytułu opłaty za pobyt od stycznia do grudnia 2017r. wyniosły 571 803,63 zł i były niższe od dochodów z 2016r. (które stanowiły 646 768,46 zł).

Całkowite koszty działalności Domu wyniosły w 2017r. 1 557 593,39 zł, natomiast koszty związane z utrzymaniem mieszkańców Domu Opieki „Szarotka” wyniosły 1 550 927,91 zł, w tym: wpłaty mieszkańców - 454 007,43 zł, co stanowiło 29,26%, wpłaty osób zobowiązanych - 108 955,58 zł, tj. 7,03%, wpłaty innej gminy 98 887,70 zł - 6,38%. Gmina Miejska Lubin poniosła wydatki z tytułu dopłaty do pobytu mieszkańców w kwocie 889 077,20 zł, co stanowiło 57,33% łącznych kosztów utrzymania mieszkańców.

Podstawową działalnością Domu jest świadczenie mieszkańcom usług w zakresie potrzeb bytowych

(m.in. miejsca zamieszkania, wyżywienia, odzieży i obuwia, utrzymania czystości), usług opiekuńczych (m.in. praca socjalna, pielęgnacja), usług wspomagających (m.in. podnoszenie sprawności i aktywizowanie, zaspokajanie potrzeb religijnych i kulturalnych, pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną, w zapewnieniu bezpieczeństwa).

Zakres świadczonych usług dostosowano do indywidualnych potrzeb mieszkańców, które ustalał Zespół Terapeutyczno - Opiekuńczy (w 2017r. - 12 posiedzeń). Podopieczni byli bezpośrednio wspierani przez pracowników pierwszego kontaktu wchodzących w skład tego Zespołu. W opracowaniu indywidualnego planu wsparcia istotny był udział mieszkańca, a wspólne ustalenia były jednym z ważniejszych, a zarazem trudniejszych form terapii, wpływającej na samoocenę mieszkańca, jego poczucie wartości i możliwości decydowania o własnym losie. Dobrze skonstruowany plan wpływał na aktywizację mieszkańca, rozbudzał w nim pragnienia, był motorem jego działań, sprawiał, że czuł się potrzebny.

Mieszkańcy korzystali z pomocy w dostępie do świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów. Opiekę medyczną sprawował lekarz pierwszego kontaktu z przychodni „Lubmed”, a opieka psychiatryczno-psychologiczna była zapewniona przez Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed” w Lubinie.

Z usług lekarza pierwszego kontaktu skorzystało 46 osób. Mieszkańcy byli zaopatrywani w leki i środki medyczne według potrzeb i zgodnie z zaleceniem lekarza. Dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia do zakupu środków higieny osobistej w wysokości 70% poniesionego kosztu, w zależności od jakości artykułu otrzymało 30 osób na kwotę 21 190,80 zł. Dofinansowanie do wózka inwalidzkiego otrzymało 6 osób oraz 1 osoba do ortezy kręgosłupa na ogólną kwotę 7 170,00 zł.

W minionym roku w Domu Opieki „Szarotka” przebywały głównie osoby ze schorzeniami neurologicznymi, narządu ruchu, somatycznymi, układu krążenia. Są też osoby, u których występuje kilka schorzeń.

Stopień sprawności mieszkańców Domu Opieki „Szarotka”

Stopień sprawności	Liczba mieszkańców
Mieszkańcy nieopuszczający łóżka	14
Mieszkańcy poruszający się przy pomocy wózka	15
Mieszkańcy poruszający się przy pomocy chodzika (balkonik, laska, orteza)	6
Mieszkańcy poruszający się samodzielnie	12
Razem	47

Skuteczną formą aktywizacji mieszkańców była terapia zajęciowa, mająca na celu przywrócenie bądź utrzymanie jak najdłużej sprawności psychofizycznej. Czynne spędzanie wolnego czasu, to najlepsza forma terapii, zapobiegająca zubożeniu i rezygnacji. Mieszkańcy mieli również możliwość korzystania ze zbioru bibliotecznego, a także z prasy codziennej i tygodników.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym należała do jednych z ważniejszych zadań Domu, dzięki niej mieszkańcy mogli włączać się w życie społeczności lokalnej, budować emocjonalne więzi oraz przełamywać pojawiające się poczucie izolacji i odosobnienia. Integracja mieszkańców i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym odbywała się poprzez uczestnictwo i wspólne organizowanie imprez i spotkań okolicznościowych, przy współudziale młodzieżowego wolontariatu, dzieci ze szkół i przedszkoli oraz zaproszonych gości i przyjaciół Domu.

W ramach działalności kulturalno - oświatowej, Dom Opieki „Szarotka” współpracował i nawiązywał bliskie kontakty z innymi domami pomocy społecznej, jak również placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami i klubami zrzeszającymi osoby starsze, chore i niepełnosprawne. Mieszkańcy Domu uczestniczyli w licznych spotkaniach i imprezach okolicznościowych, brali udział w konkursach recytatorskich, tanecznych organizowanych w Domu, na terenie miasta a także poza nim. We wszystkich zajęciach i spotkaniach mieszkańcy brali udział dobrowolnie, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami psychofizycznymi.

W Domu działał Samorząd Mieszkańców, którego reprezentantem jest Rada Mieszkańców, dbająca o interesy pensjonariuszy w zakresie realizowania potrzeb bytowych, kulturalnych, organizacji zajęć, terapii, rozwijania kontaktów ze środowiskiem lokalnym, przestrzegania praw mieszkańców, ustalania jadłospisów. Spotkania Rady Mieszkańców odbywają się raz na kwartał.

Istotnym elementem pomocy mieszkańcom jest świadczenie pracy socjalnej. Pracownik socjalny pomagał w załatwianiu formalności związanych z pobytem w Domu Opieki (meldunki), aktualizacją ważności dokumentów (dowody osobiste), otrzymywaniem świadczeń pieniężnych oraz w wielu innych potrzebnych sprawach (np. zakupy odzieży, artykułów osobistego użytku). Ponadto, prowadził postępowania administracyjne dot. ustalania odpłatności za pobyt osób w domu pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców i ich rodzin, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Pracowników Domu wspierali wolontariusze i osoby odbywające praktyki zawodowe (opiekun medyczny) oraz osoby wykonujące nieodpłatnie kontrolowane prace na cele społeczne.

Poza działaniami ukierunkowanymi bezpośrednio na mieszkańców, Dom Opieki „Szarotka” realizował także pomoc w zakresie dożywiania na rzecz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z tej formy pomocy skorzystały 54 osoby, dla których przygotowano 8 184 obiadów.

Działania Domu wspierali darczyńcy i sponsorzy, którzy przekazywali środki finansowe na zakup artykułów spożywczych na spotkania integracyjne, środków czystości, oraz pomoc rzeczową w formie słodczy i darowiznę w postaci wykonania dodatkowych prac związanych z przywołaniem przyłóżkowym dla mieszkańca.

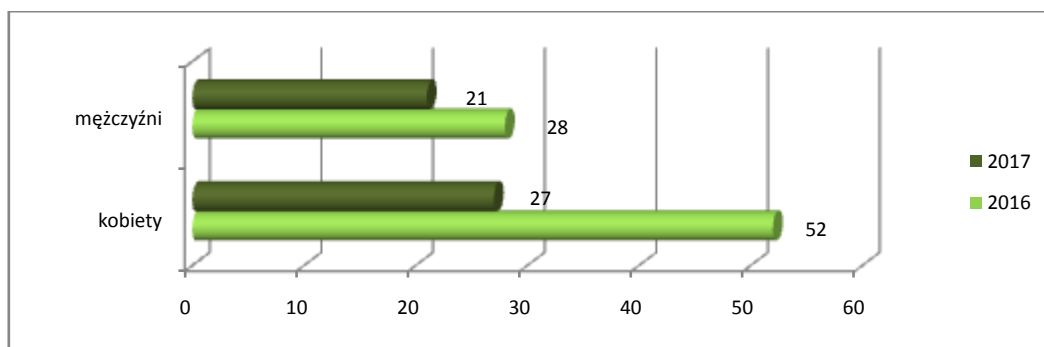
1.5. OŚRODKI WSPARCIA

1.5.1. DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Dom Dziennego Pobytu „Senior” jest ośrodkiem wsparcia działającym w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie. Świadczy bezpłatną pomoc na podstawie indywidualnych skierowań. Osoby mogą również korzystać z wyżywienia na podstawie odrębnej decyzji administracyjnej. Podejmowanych jest szereg działań mających na celu wsparcie, aktywizację i edukację seniorów w sferze psychicznej, fizycznej i społecznej.

W okresie sprawozdawczym wydano 48 skierowań, w tym 27 dla kobiet i 21 dla mężczyzn.

Skierowania wydane do DDP „Senior” w latach 2016 - 2017, wg płci

Z działalności DDP skorzystało łącznie 589 osób. Natomiast liczba korzystających w latach poprzednich prezentuje się następująco: 2012 - 417 osób, 2013 - 418 osób, 2014 - 430 osób, 2015 - 456 osób, 2016 - 533 osoby, co wskazuje na ciągły wzrost zainteresowania działalnością placówki.

Dzięki kontynuacji współpracy ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, zorganizowano wiele przedsięwzięć, istotnych w życiu publicznym miasta. W ramach konkursów ofert ogłaszanych przez Gminę Miejską Lubin i Starostwo Powiatowe w Lubinie, Stowarzyszenie pozyskało środki finansowe w wysokości 117 000,00 zł, dzięki którym przygotowano i zrealizowano następujące projekty:

1. Seniorski Szlak:

- Obchody 25-lecia DDP „Senior”,

- „Majowe rocznice”,
 - „Powstanie Warszawskie” i „Cud nad Wisłą”,
 - „Żołnierze Września”,
 - „Święto Niepodległości”,
 - wydanie tomiku poezji „Twórczych wspomnień ślad” Weroniki Garcarz.
2. Imprezy Międzypokoleniowe:
 - Jarmark Wielkanocny,
 - Przegląd Form Wokalnych,
 - X Przegląd Zespołów Ludowych,
 - III Festiwal Piosenki Obcojęzycznej,
 - Lubińskie Betlejem.
 3. Festiwal Narodów.
 4. Piękna Nasza Polska Cała – wyjazd turystyczno-rehabilitacyjny do Augustowa/Wilna.
 5. Powiatowe Dni Seniora.
 6. Przegląd Form Literackich.

Oferta kulturalno-oświatowa obejmowała szereg działań podnoszących poziom aktywności seniorów, były to m.in.: spotkania noworoczne oraz z okazji Dnia Babci i Dziadka, konkurs zespołowego kolędowania, Walentynki, Poetycko i muzycznie o kobiecie, jubileuszowe spotkania integracyjne, spotkania z okazji Dnia Matki i Ojca, Święto Chleba oraz spotkanie podsumowujące - „To był rok, dobry rok”. Ponadto seniorzy bardzo chętnie uczestniczyli w organizowanych konkursach i przeglądach, m.in.: konkurs kulinarny „Kipi kasza”, fotograficzny „Mam Cię na oku” oraz drużynowe zawody w kręglach o puchar Dyrektora MOPS.

Potrzebę społecznej akceptacji i integracji międzypokoleniowej realizowano poprzez organizację spotkań z młodzieżą, dziećmi i osobami niepełnosprawnymi.

Podejmowane działania motywowały do aktywności rekreacyjno-sportowej, sprzyjały rozwojowi talentów i zainteresowań. Zaspokajanie potrzeby twórczości, piękna i uznania wypełniano poprzez prezentacje artystyczne. W roku 2017 zespół teatralny „Pozytywni” podjął ambitne wyzwanie i z powodzeniem przedstawił współczesną wersję „Poskromienia złościcy” Williama Szekspira. Twórczość zespołów „Wrzos”, „Hosadyna od Lubina”, „Bez nazwy” i chóru „Cantabile” została nagrana na płytach CD.

Kontynuowano współpracę ze żłobkami i placówkami oświatowymi oraz organizacjami kombatanckimi, Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, DO „Szarotka”, Stowarzyszeniem Kresowian, Sekcją Emerytów ZNP, Związkiem Niewidomych, Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, domami dziennego pobytu w Głogowie, Polkowicach i Legnicy, lubińskimi parafiami, ośrodkami kultury i sportu: CK „Muza”, „Wzgórzem Zamkowym”, Regionalnym Centrum Sportowym. Szczególnie owocnie rozwijała się współpraca z Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed” w Lubinie, Uniwersytetem Senioralnym w Lubinie oraz warsztatami terapii zajęciowej: „Akademia życia”, „Kameleon”, „Przytulisko”, „Stoneczko” i „Promyk”, Klubem Piłki Ręcznej METRACO i MKS Zagłębie Lubin. Nowością było nawiązanie współpracy z fundacją „Pomaganie przez Wspieranie” w ramach której odbyły się zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem. W trosce o bezpieczeństwo osób starszych zorganizowano cykl spotkań edukacyjnych z przedstawicielami Komedy Powiatowej Policji w Lubinie.

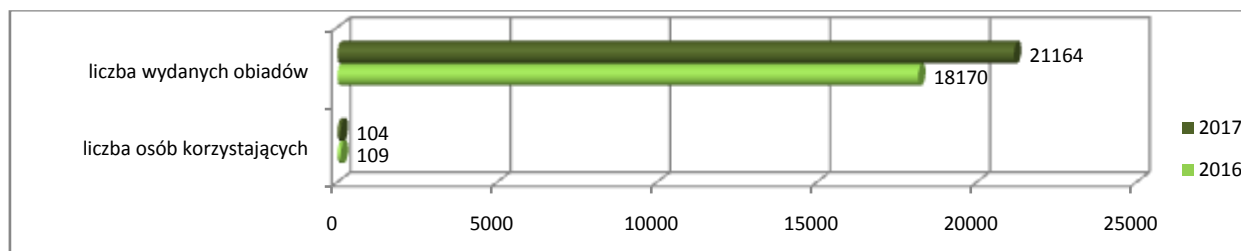
Bogata lista propozycji kulturalno-oświatowych, terapii zajęciowej, działań prozdrowotnych, ekologicznych i edukacyjnych pozwalała zaspokoić potrzeby społecznej akceptacji oraz rozwijać zainteresowania. Uczestnicząc w zajęciach, seniorzy stają się potrzebni, doceniani i traktowani partnersko. Bardzo ważne jest efektywne zagospodarowanie czasu, dlatego oferowany plan propozycji skierowany do seniorów był bardzo urozmaicony.

Wszystkie działania ośrodka wsparcia ukierunkowane były na rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zwiększenie zaangażowania społecznego, na szeroko pojętej integracji seniorów z najmłodszymi przedstawicielami miasta i z osobami niepełnosprawnymi - ogólnie z lokalnym środowiskiem. Ponadto wzmacniały poczucie własnej wartości, pozwalały na samorozwój i przekazywanie tradycji.

Poza działalnością związaną z podtrzymywaniem aktywności społecznej ludzi starszych, DDP „Senior” realizował usługi w zakresie dożywiania na rzecz podopiecznych MOPS. Posiłki przygotowywane i wydawane były codziennie od poniedziałku do soboty, zgodnie z opracowanym jadłospisem,

uwzględniającym zasady diety. Z obiadów skorzystały w ciągu roku 104 osoby, w tym 55 wraz z dowozem do miejsca zamieszkania, a ogółem wydano 21 164 obiady.

Liczba osób korzystających z obiadów oraz liczba wydanych obiadów w latach 2016 - 2017

1.5.2. OŚRODEK OPIEKUŃCZO - REHABILITACYJNY

Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny, jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu gminnym i świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Zadaniem Ośrodka jest zapewnienie dziennej, kompleksowej opieki i rehabilitacji fizycznej dzieciom dotkniętym dysfunkcją narządu ruchu o różnej etiologii oraz towarzyszącymi tej dysfunkcji schorzeniami. Dzienny pobyt w Placówce może trwać od 4 do 9 godzin dziennie. Świadczone w Ośrodku specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmowały zadania w zakresie:

- 1) uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym również wyrabiania umiejętności zachowania się w kontaktach z otaczającym dziecko środowiskiem oraz pozytywnych relacji z bliskimi (w oparciu o indywidualny program pracy),
- 2) oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych zmierzających do wyrównywania zaburzeń rozwojowych dziecka,
- 3) pielęgnacji wspierającej proces leczenia, a także rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu nieobjętych świadczeniami opieki zdrowotnej,
- 4) pomocy w życiu w rodzinie, w tym wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i terapeutycznego oraz kształtowania odpowiednich postaw wobec niepełnosprawnego dziecka.

Po wydaniu orzeczenia przez komisję kwalifikacyjną i przyznaniu decyzją administracyjną specjalistycznych usług opiekuńczych, ze wsparcia skorzystało 35 dzieci w różnym wieku i o różnym stopniu niepełnosprawności. Rzeczywista liczba uczęszczających dzieci w stosunku do liczby zapisanych w ciągu 11 miesięcy (z wyłączeniem przerwy urlopowej w lipcu) wynosiła 59,68%. Wśród 35 dzieci korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych, 6 mieszkało na terenie gmin: Polkowice, Ścinawa i Księginice.

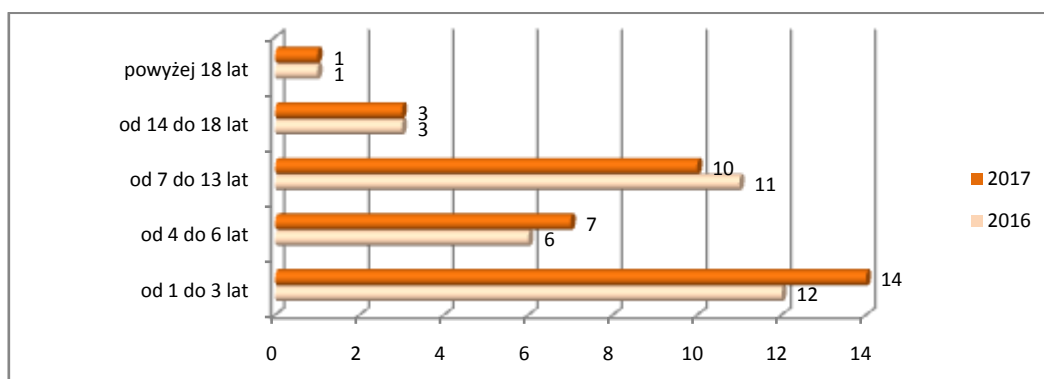
Stawka za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 20 zł, zaś średnia miesięczna odpłatność za żywienie - 93,20 zł. Ogólna liczba godzin specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 19 945, w tym: dla dzieci niepełnosprawnych mieszkających w Lubinie - 16 703 godziny, natomiast dla dzieci mieszkających w gminach ościennych - 3 242 godziny. Ośrodek zapewniał również transport samochodem przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ośrodek umożliwiał prowadzenie bezpłatnego nauczania indywidualnego przez kadre pedagogiczną szkół na terenie placówki. Z tej formy edukacji, na różnym poziomie skorzystało 10 dzieci.

Na podstawie zawartych porozumień z przedszkolami - troje dzieci z opinią o potrzebie indywidualnego obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, skorzystało w ramach specjalistycznych usług z:

- wsparcia logopedycznego,
- rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu nieobjętych świadczeniami opieki zdrowotnej,
- rozwijania i wyrabiania umiejętności w zakresie rozwoju emocjonalno-społecznego.

Liczba dzieci uczęszczająca do Ośrodka Opiekuńczo Rehabilitacyjnego w latach 2016 - 2017, wg wieku

W czasie pobytu w Ośrodku, dzieci miały zapewnione pełne wyżywienie. Podopieczni z rodzin najuboższych mogli uzyskać pomoc w formie częściowego lub nawet całkowitego zwolnienia z kosztów żywienia. Poniższa tabela przedstawia wysokość odpłatności za żywienie dzieci na przestrzeni ostatnich trzech lat:

% dofinansowania żywienia	Liczba dzieci - lata					
	Miasto Lubin			Gminy ościenne - ogółem		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
100	11	5	8	-	1	-
90	5	4	1	-	-	-
80	4	3	3	2	-	-
70	-	2	5	-	-	-
60	-	-	-	-	1	-
50	3	1	2	-	-	-
Koszty żywienia pokrywane w całości przez rodziców	10	12	10	5	4	6
Razem	33	27	29	7	6	6

Z żywienia dofinansowanego w różnym procencie skorzystało 19 dzieci mieszkających w Lubinie (54,29%), natomiast 16 rodziców pokrywało w całości koszty żywienia (10 mieszkańców Lubina i 6 mieszkańców gmin).

Wyspecjalizowany personel obejmował dzieci działaniami opiekuńczymi, dydaktyczno-wychowawczymi i usprawniającymi ruchowo, wspomagał rozwój w zakresie samoobsługi, nawyków związanych z higieną osobistą oraz spożywaniem posiłków. Prowadzone były indywidualne i zespołowe oddziaływania terapeutyczne, m.in.: zabawy słuchowe i dźwiękonaśladowcze, muzykoterapia, stymulacja wzrokowa, dotykowa, zabawy manipulacyjne ćwiczące orientację w przestrzeni, zabawy ruchowe pozwalające nabyć świadomość własnego ciała i doświadczyć jego ciężaru. Bardzo ważne w rozwoju dzieci niepełnosprawnych były zajęcia kształtujące umiejętności społeczne, interpersonalne oraz komunikacyjne. Praca prowadzona była za pomocą uznanych i szeroko stosowanych w terapii osób niepełnosprawnych metod wsparcia zgodnie z tygodniowym i dziennym rozkładem zajęć. W swojej pracy specjaliści, terapeuci i opiekunowie wykorzystywali mobilne, kolorowe zabawki, przedmioty codziennego użytku, specjalistyczne pomoce dydaktyczne, oprogramowanie komputerowe aktywizujące i edukacyjne oraz różnego typu sprzęt rehabilitacyjny, wykorzystywany w grupach terapeutycznych, sali rehabilitacyjnej, hydroterapii, Sali Doświadczania Świata oraz urządzeniach zainstalowanych na terenach zielonych Ośrodka.

Rok 2017 obfitował w różnorodne, cykliczne spotkania i zajęcia. Wspólnie z Fundacją TUBA realizowane były trzy projekty finansowane ze środków otrzymanych z Gminy Miejskiej Lubin oraz jeden - ze środków Powiatu Lubińskiego.

Pierwszy z projektów obejmował całoroczny cykl przedstawień teatralnych Objazdowego Teatru Lalek Pinokio z Nowego Sącza. Dzieci obejrzały dziesięć inscenizacji, a udział w spektaklach umożliwił rozwijanie umiejętności słuchania i obserwacji, stymulował rozwój emocjonalny i poznawczy.

Drugi projekt to cykl imprez z okazji obchodów Dnia Dziecka, a w tym Piknik Integryacyjny obejmujący gry i zabawy ruchowe oraz poczęstunek na świeżym powietrzu. Motywem przewodnim była „Podróż dookoła świata”. Drugim wydarzeniem Święta Dzieci był integryacyjny wyjazd edukacyjno-rekreacyjny do gospodarstwa ekologicznego.

Trzeci projekt to cykl 13 zajęć z dogoterapii pt. „Mój przyjaciel pies - podaj łapę”. Zajęcia stymulowały zmysły, ćwiczyły koncentrację i wyzwalały spontaniczną aktywność a także doskonaliły sprawność ruchową dzieci.

Projekt finansowany ze środków Starostwa Powiatowego w Lubinie to cykl 6 koncertów muzycznych, przygotowanych przez Lubuskie Biuro Koncertowe pod nazwą „W krainie muzyki”. Spotkania z muzykami pozwoliły zapoznać się dzieciom z różnorodnymi stylistycznie utworami muzycznymi oraz brzmieniem instrumentów.

W okresie sprawozdawczym odbyło się także wiele okazjonalnych spotkań z zaproszonymi gośćmi, jak np.: Dzień Babci i Dziadka, Święto Mamy, bal karnawałowy.

Działania Ośrodka wspierali sponsorzy, którzy przekazali darowizny rzeczowe tj. paczki z artykułami szkolnymi, grammi planszowymi, zabawkami, środkami i artykułami do utrzymania czystości.

2. INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ RODZINY I MIESZKAŃCÓW MIASTA

2.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2017r. wypłacono 61 373 świadczenia, w tym składki emerytalno - rentowe i zdrowotne, do których uprawnionych było 3 649 rodzin. Prawo do zasiłków rodzinnych i dodatków miało 1 316 rodzin.

Świadczenia rodzinne w latach 2016 - 2017

Formy pomocy		2016	2017
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne		3 742	3 649
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki		1 353	1 316
Liczba rodzin pobierających dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:		1 084	1 023
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	urodzenia dziecka	110	145
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	40	43
	samotnego wychowywania dziecka	136	126
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	187	168
	rozpoczęcia roku szkolnego	866	735
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	37	37
	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	216	234
Liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, w tym:		241	256
za które odprowadzano składki emerytalno - rentowe		207	216
Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy		23	25
Liczba rodzin pobierających zasiłki pielęgnacyjne		2 083	2 082
Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę		456	432
Liczba rodzin pobierających świadczenie rodzicielskie		276	301
Liczba rodzin pobierających jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka „Za życiem”		0	5

Z powyższych danych wynika, że liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2017r. i 2016r. była porównywalna. Nieznaczny wzrost nastąpił w liczbie rodzin pobierających dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Wzrost nastąpił również w liczbie rodzin pobierających świadczenia pielęgnacyjne i świadczenia rodzicielskie.

Z wprowadzonego - ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka skorzystało 5 rodzin.

W zakresie świadczeń rodzinnych wydano 3 984 decyzje administracyjne, w tym 184 odmowne. Wniesiono odwołania od 41 decyzji co stanowiło 1,03 % ogólnej liczby wydanych decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło i wydało 38 decyzji, w tym:

- 24 utrzymujące w mocy decyzje MOPS ,
- 5 zmieniających decyzje MOPS,
- 8 uchylających decyzje MOPS i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia,
- 1 umarzającą postępowanie odwoławcze na wniosek strony.

Od 1 stycznia 2017r. wzrosła wysokość świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 1 300 zł do kwoty 1 406 zł miesięcznie. Od stycznia 2018r. wysokość świadczenia wynosi 1 477 zł miesięcznie. Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych od 1 listopada 2015r. nie uległy podwyższeniu i wynoszą 674 zł, a w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne 764 zł.

W 2017r. w stosunku do 114 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały świadczenia rodzinne na łączną kwotę 104 860,10 zł i zostały decyzją administracyjną zobowiązane do ich zwrotu. W wyniku podejmowanych działań, odzyskano świadczenia nienależnie pobrane w łącznej kwocie 74 573,35zł. Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2004 - 2017 stanowiły kwotę 1 275 656,64 zł. łączna wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w tych latach wyniosła 822 356,92 zł, co stanowi 68,04% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w latach 2004 - 2017

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia	łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych	łączna kwota umorzeń/dla ilu osób	Kwota dokonanych zwrotów
2004	35	16 778,80	0	5 735,94
2005	93	77 733,17	632/4os.	28 959,00
2006	81	69 824,30	13 760,6/4os.	39 014,00
2007	159	107 381,93	0	68 920,00
2008	109	56 076,90	5 145,00/2os.	78 067,35
2009	168	84 021,83	3 052,00/4os.	73 261,77
2010	127	53 575,80	292/1os.	52 222,40
2011	187	112 091,74	8 363/5os.	48 825,76
2012	132	133 513,75	16 172,60/8os.	51 003,03
2013	192	163 719,21	909,30/2os.	98 139,97
2014	197	178 409,51	848/1os	78 990,58
2015	90	43 247,47	934/3os.	53 403,48
2016	123	74 422,13	13 258,80/9os.	71 240,29
2017	114	104 860,10	3 635,00/3 os.	74 573,35
Razem	1 807	1 275 656,64	67 002,30/46 os.	822 356,92

2.2. ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW

Kontynuowano wypłatę zasiłków dla opiekunów osoby niepełnosprawnej, przysługujących osobom, które utraciły z dniem 1 lipca 2013r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2017r. wypłacono 556 świadczeń, w tym składki emerytalno-rentowe i zdrowotne. Do zasiłków dla opiekunów uprawnionych było 25 rodzin, a ich liczba z roku na rok maleje, najczęściej z uwagi na zgony osób niepełnosprawnych wymagających opieki.

2.3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ZALICZKA ALIMENTACYJNA

Przyznając uprawnienia do funduszu alimentacyjnego, wypłacono 6 747 świadczeń (średnio w miesiącu 562 osoby uprawnione). Wydano 826 decyzji administracyjnych dotyczących funduszu alimentacyjnego i dłużników alimentacyjnych, od których wniesiono 3 odwołania, co stanowi 0,36% ogólnej liczby wydanych decyzji administracyjnych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało 3 decyzje, w tym:

- 1 utrzymującą w mocy decyzję MOPS,
- 1 uchylającą decyzję MOPS i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia,
- 1 uchylającą decyzję MOPS i umarzającą postępowanie pierwszej instancji.

W stosunku do 46 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały fundusz alimentacyjny i zaliczkę alimentacyjną na łączną kwotę 52 424,50 zł, w związku z tym decyzjami administracyjnymi zobowiązano je do zwrotu. W wyniku podejmowanych działań odzyskano kwotę 44 800,34zł.

Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2005 - 2017 stanowiły kwotę 583 597,13 zł, a łączna wysokość odzyskanych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego nienależnie pobranych wyniosła 310 419,47zł, co stanowiło 53,19 % ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2017 wyniosła 429 zł miesięcznie.

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w latach 2005 - 2017

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia z tytułu:		Łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych z tytułu:		Łączna kwota umorzeń/dla ilu osób z tytułu:		Kwota dokonanych zwrotów z tytułu:	
	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu
2005	2	-	583,71	-	-	-	583,71	-
2006	25	-	12 262,47	-	-	-	4 472,00	-
2007	56	-	44 120,00	-	-	-	7 340,00	-
2008	48	-	45 809,35	-	150,00/1	-	33 932,00	-
2009	3	20	2 910,00	15 960,00	-	660,00/1	12 278,00	9 800,00
2010	-	18	-	19 905,00	-	1 800,00/2	6 830,00	12 407,00
2011	-	42	-	48 665,48	-	1 615,48/3	3 678,61	13 316,15
2012	3	21	16 940,00	54 625,91	-	7 000,00 /1	2 379,48	27 385,83
2013	-	20	-	36 640,00	-	-	2 412,91	13 385,00
2014	-	32	-	44 570,97	-	2700,00/3	1 435,40	22 050,74
2015	-	50	-	38 219,83	-	3200,00/3	550,00	38 495,30
2016	-	26	-	27 334,37	2020/1	-	940,00	51 947,00
2017	-	46	-	52 424,50	-	1 300,00/1	1 350,00	43 450,34
Razem	137	275	122 625,53	460 971,60	2 170,00/2	18 275,48/14	78 182,11	232 237,36

MOPS podejmował również działania wobec dłużników alimentacyjnych, a wysokość dokonywanych przez nich spłat w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Wysokość spłat dokonanych przez dłużników alimentacyjnych w latach 2005 - 2017

Rok	Zaliczka alimentacyjna	Fundusz alimentacyjny	Razem
2005	4 334,00	-	4 334,00
2006	22 982,00	-	22 982,00
2007	42 100,00	-	42 100,00
2008	84 239,00	33 436,76	117 675,76
2009	84 826,00	291 125,99	375 951,99
2010	72 039,00	296 306,92	368 345,92
2011	73 007,82	401 859,44	474 867,26
2012	89 481,65	432 964,68	522 446,33
2013	41 630,21	548 224,78	589 854,99
2014	50 572,83	494 299,97	544 872,80
2015	45 059,32	552 306,27	597 365,59
2016	24 212,45	533 594,09	557 806,54
2017	65 919,57	732 988,15	798 907,72
Razem	676 191,40	3 783 512,96	4 459 704,36

Wskaźnik ściągłości należności od dłużników alimentacyjnych w 2017r. wyniósł - 27,64%.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2016 - 2017

Wyszczególnienie	Liczba podejmowanych działań	
	2016	2017
Przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych	129	68
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy	18	19
Wystąpienie z wnioskiem do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego	51	39
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego	79	41
Złożenie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kk	129	41
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	75	12
Dokonanie wpisu dłużników do biur informacji gospodarczej	250	366

2.4. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

W 2017r. wypłacono 63 484 świadczenia na kwotę 31 665 224,16 zł. Wydano 4 895 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń wychowawczych, od których wniesiono 14 odwołań, co stanowi 0,29% ogólnej liczby wydanych decyzji administracyjnych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało 8 decyzji, w tym:

- 3 utrzymujące w mocy decyzje MOPS,
- 3 zmieniające decyzje MOPS,

- 2 uchylające decyzje MOPS i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W stosunku do 79 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały świadczenia wychowawcze na łączną kwotę 91 916,70 zł, w związku z tym decyzjami administracyjnymi zobowiązano je do zwrotu. W wyniku podejmowanych działań odzyskano świadczenia nienależnie pobrane w kwocie 38 957,03 zł. Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2016 - 2017 stanowiły kwotę 102 949,00 zł. łączna wysokość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w tych latach wyniosła 44 257,03 zł, co stanowiło 42,99% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w latach 2016 - 2017

Wyszczególnienie	Rok		Razem
	2016	2017	
Ilość osób, które nienależnie pobrały świadczenia	16	79	95
łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych	11 032,30	91 916,70	102 949,00
łączna kwota umorzeń/dla ilu osób	0	0	0
Kwota dokonanych zwrotów	5 300,00	38 857,03	44 257,03

2.5. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Na wypłaty dodatków mieszkaniowych w 2017r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 1 315 000 zł. Przyjęto i rozpatrzono 1 225 wniosków. Wydano 1 274 decyzje administracyjne, w tym 52 decyzje odmowne. W okresie sprawozdawczym udzielono 7 043 świadczenia na łączną kwotę 1 296 103,51 zł dla 1 174 rodzin, w tym 85 rodzin po raz pierwszy wnioskowało o dodatek mieszkaniowy.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2016 - 2017

Wyszczególnienie	2016	2017
Liczba gospodarstw domowych	1 241	1 174
Przyjęte i rozpatrzone wnioski	1 289	1 225
Wydane decyzje administracyjne	1 349	1 274
Odmowa przyznania uprawnień do dodatku	47	52
Udzielone świadczenia	7 552	7 043
Koszt udzielonych świadczeń	1 380 625,46	1 296 103,51

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do roku 2016 przyjęto i rozpatrzono o 64 wnioski mniej i wydano o 75 decyzji mniej. Wydatki na wypłaty dodatków mieszkaniowych zmniejszyły się o kwotę 84 521,95 zł tj. o ponad 6%.

Liczba przyjętych wniosków, udzielonych świadczeń oraz wydatkowanie środków na wypłaty dodatków mieszkaniowych z podziałem na użytkowników mieszkań:

Dodatki mieszkaniowe w latach 2016 - 2017, wg zasobów mieszkaniowych

Zasoby mieszkaniowe	Liczba wniosków		Udzielone świadczenia		Kwota świadczeń	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
własność gminy	150	118	948	823	203 590	174 766
spółdzielcze	862	826	4932	4527	881 172	820 696
pozostałe	277	281	1672	1693	295 863	300 642

W 2017r., podobnie jak w 2016r. - najwięcej wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożyli użytkownicy mieszkań spółdzielczych. W tej grupie świadczeniobiorców udzielono najwięcej świadczeń, a wydatki dla użytkowników tych mieszkań stanowiły aż 63,32%, w pozostałych przypadkach 36,68%.

Liczba i powody wydania decyzji odmownych w latach 2016 - 2017

Powody wydania decyzji odmownych	Liczba decyzji	
	2016	2017
Niskie wydatki mieszkaniowe w stosunku do dochodów	20	23
Wyliczony dodatek niższy od 2% emerytury	10	8
Brak tytułu prawnego do mieszkania	1	0
Przekroczenie powierzchni normatywnej	4	9
Przekroczenie kryterium dochodowego	11	9
Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i brak oświadczenia majątkowego	0	3
Rażąca dysproporcja pomiędzy wykazanymi niskimi dochodami a faktycznie posiadanymi	1	0
Razem	47	52

Od 1 274 decyzji administracyjnych odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy złożyło 3 wnioskodawców. Jedna decyzja została utrzymana w mocy. Natomiast w dwóch przypadkach Organ odwoławczy przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego (w zł) w latach 2016 - 2017, wg zasobu mieszkaniowego

Zasoby mieszkaniowe	2016	2017
Stanowiące własność gminy	214,76	212,36
Spółdzielcze	178,67	181,29
Pozostałe	176,96	177,58

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż średnie wysokości dodatków mieszkaniowych kształtują się na podobnym poziomie jak w 2016r.

Na podstawie informacji od Zarządców Domów o nieopłacaniu należności wynikających z różnicy pomiędzy dodatkiem mieszkaniowym a czynszem - 10 wnioskodawcom wstrzymano dalsze wypłaty dodatku, do czasu uregulowania powstałych zaległości w okresie 3 m-cy od daty wydania decyzji administracyjnej. W przypadku 3 wnioskodawców, Zarządcy potwierdzili fakt uregulowania zaległych należności i wznowiono wypłatę dodatku mieszkaniowego.

Na podstawie Rozporządzenia w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego (...), tut. Ośrodek ma możliwość weryfikowania danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracjach o dochodach, poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania wnioskodawców. Podstawą podjęcia decyzji o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego jest domniemanie istnienia rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wykazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, albo różnicy między faktyczną liczbą wspólnie, stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą osób od wykazanej w złożonej deklaracji.

W 2017r. w 32 przypadkach podjęto decyzję o zweryfikowaniu wywiadem środowiskowym informacji podanych przez świadczeniobiorcę. Wydano 3 decyzje o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego

z powodu uniemożliwienia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i odebrania oświadczenia o stanie majątkowym. W 29 przypadkach potwierdziła się trudna sytuacja materialna i przyznano uprawnienia do dodatku mieszkaniowego.

Środki finansowe na wypłaty dodatków mieszkaniowych zostały wykorzystane w 98,57% w stosunku do planu rocznego. Niewydatkowana kwota 18 896,46 zł stanowiła między innymi rezerwę środków na wznowienie wypłat dodatków mieszkaniowych wnioskodawcom, którym wcześniej został on wstrzymany. Nadmienić należy, że organ prowadzący postępowanie w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego nie działa w ramach uznania administracyjnego, co oznacza, że jest związany wyłącznie obowiązującymi przepisami ustawy o dodatkach mieszkaniowych, które w sposób jednoznaczny określają zasady przyznawania, wstrzymywania i wznawiania wypłaty dodatku mieszkaniowego. Przepisy prawne nie dają organowi możliwości wydatkowania pozostałych środków finansowych, poza obowiązującymi przepisami.

Dodatki energetyczne

Od 1 stycznia 2014r. osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mają również prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej musi jednak spełnić dodatkowe warunki tj.: być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2017r. na wypłaty dodatków energetycznych zaplanowano środki finansowe w wysokości 7 948 zł. Przyjęto i rozpatrzono 134 wnioski, wydano 134 decyzje administracyjne. W okresie sprawozdawczym udzielono 596 świadczeń na łączną kwotę 7 782,13 zł dla 77 gospodarstw domowych.

Realizacja zadań, w latach 2016 - 2017

Wyszczególnienie	2016	2017
Liczba gospodarstw domowych	69	77
Przyjęte i rozpatrzone wnioski	114	134
Wydane decyzje administracyjne	115	134
Udzielone świadczenia	551	596
Koszt udzielonych świadczeń	7 159,09	7 782,13

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do 2016r. przyjęto i rozpatrzono o 20 wniosków więcej i wydano o 19 decyzji więcej. Udzielono o 45 świadczeń więcej co spowodowało, iż wydatki na wypłaty dodatków energetycznych zwiększyły się o kwotę 623,04 zł tj. o 8,01%.

Wysokość dodatku energetycznego nie jest kwotą uznaniową lecz obligatoryjną wskazywaną każdorazowo w Obwieszczeniu Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego, obowiązującego w danym okresie. Poniższa tabela przedstawia kwoty dodatków energetycznych obowiązujące do 30 kwietnia 2017r. i od 1 maja 2017r., w zależności od struktury gospodarstwa domowego.

Wypłata zryczałtowanych dodatków energetycznych (w zł), wg struktury gospodarstwa domowego

Struktura gospodarstwa domowego	Kwota dodatku do 30 kwietnia 2017r.	Kwota dodatku od 1 maja 2017r.	Kwota świadczeń
1-osobowe	11,29	11,22	3 992,27
2-4 osobowe	15,68	15,58	3 621,56
5-osobowe i większe	18,81	18,70	168,30

2.6. ŻŁOBKI

Żłobki działają na podstawie przepisów ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz prawa miejscowego.

W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna - wspomagająca wyrównywanie szans rozwoju dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 lat, a gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym - do 4 r.ż.

Zadania statutowe realizowały dwa żłobki oraz grupa żłobkowa funkcjonująca w Ośrodku Opiekuńczo - Rehabilitacyjnym. Żłobki posiadają łącznie 231 miejsc (limit podstawowy), tj.: Żłobek Nr 2 - 116, Żłobek Nr 3 - 90, grupa żłobkowa - 25, w tym 5 dla dzieci niepełnosprawnych. Za zgodą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lubinie, limit ten jest zwiększony w każdym ze żłobków, maksymalnie do 10%.

Wykorzystanie miejsc w żłobkach w latach 2016 - 2017

	Żłobek Nr 2		Żłobek Nr 3		gr. żłobkowa OR	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Liczba dzieci zapisanych w ciągu roku <i>(każde dziecko liczone raz bez względu na liczbę dni pobytu)</i>	198	206	150	156	56	60*
Liczba dzieci zapisanych <i>(wg stanu na dzień 31 grudnia)</i>	126	127	99	99	26	26
Średnia liczba dzieci zapisanych w miesiącu	122,3	127,6	94,26	98,3	26,09	26,43
Wykorzystanie miejsc w % w stosunku do liczby miejsc	105,6	110	110	110	104,3	105,72

*w tym 4 dzieci niepełnosprawnych

W 2017r. do żłobków zapisanych było łącznie 422 dzieci. Na dzień 31 grudnia stan dzieci wyniósł 252. Analizując dane liczbowe można wnioskować, że w każdym ze żłobków liczba dzieci zapisywanych w ciągu roku utrzymuje się na stałym, wysokim poziomie, co świadczy o dużym zainteresowaniu rodziców tą formą pomocy rodzinie.

Dzieci przebywające w żłobkach w latach 2016 - 2017, wg wieku

Wiek dzieci	Liczba dzieci	%	Liczba dzieci	%
	2016		2017	
do 1 r.ż.	3	1,19	1	0,4
od 1 - 2 lat	96	38,25	105	41,66
od 2 - 3 lat	140	55,78	140	55,56
pow. 3 lat	12	4,78	6	2,38
Razem	251	100	252	100

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową dzieci przebywających w żłobkach należy wskazać, iż niemalże wszystkie dzieci były w wieku pomiędzy 1 a 3 r.ż., natomiast niewielki odsetek dzieci przed ukończeniem 1 roku życia i powyżej 3 lat.

Miesięczna odpłatność za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku pozostawała na poziomie:

- opłata za wyżywienie (dzienna stawka żywieniowa) - 4,40 zł,
- opłata za pobyt - 1,50 zł za każdą rozpoczętą godzinę sprawowanej opieki w wymiarze do 10 godzin dziennie, zgodnie z czasem pobytu zadeklarowanym przez rodziców lub prawnych opiekunów dziecka.

Na pisemny wniosek rodziców lub prawnych opiekunów dziecka, istnieje możliwość częściowego zwolnienia od ponoszenia opłat, w ściśle określonych warunkach. Ze zniżki w opłacie za żłobek (50%) skorzystało 25 dzieci, natomiast w formie refundacji kosztów żywienia 9 dzieci.

Udzielane świadczenia opiekuńcze były realizowane poprzez:

- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej i wychowawczej nad dziećmi,
- zapewnienie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego, odpowiedniego do ich wieku i potrzeb,
- zapewnienie w czasie pobytu w żłobku odpowiedniego do wieku dziecka wyżywienia, zgodnego z normami i zasadami dietetyki,
- dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,
- wszechstronne rozwijanie indywidualnych zdolności ruchowych i manualnych dzieci odpowiednio do ich wieku,
- zapewnienie warunków bytowych zbliżonych jak najbardziej do warunków domowych,
- zapewnienie dzieciom jak najlepszych warunków zabawy z elementami edukacji oraz odpoczynku,
- wyrabianie umiejętności zachowania się w kontaktach z ludźmi i otaczającym dziecko środowiskiem,
- wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka, w tym prowadzenie wczesnego wspomaganie psychomotorycznego rozwoju każdego dziecka,
- współdziałanie z rodzicami w wychowaniu dziecka.

Praca z dziećmi w żłobkach była prowadzona na podstawie rocznego planu pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, dostosowanego do wieku i możliwości dzieci, obejmującego następujące obszary działań:

- adaptacja dziecka do warunków żłobkowych i budowanie kontaktów społecznych,
- promowanie wartości rodziny
- rozwój sfery społecznej,
- rozwój umiejętności samoobsługowych,
- kształtowanie umiejętności intelektualnych i komunikacyjnych,
- nabywanie wiedzy i doświadczenia o najbliższym otoczeniu,
- rozwój sprawności ruchowej (motoryka mała i duża), sensomotoryka,
- umuzykalnienie i rytmika,
- rozwijanie wyobraźni oraz kształtowanie osobowości poprzez obcowanie z książką,
- uroczystości i cykliczne imprezy okolicznościowe z udziałem rodziców.

W żłobkach stworzono warunki mobilizujące i motywujące rodziców i opiekunów do czynnego udziału w życiu placówek, w wychowaniu i nauczaniu swoich dzieci poprzez m.in.:

- zajęcia otwarte, które budowały właściwą komunikację i więź z dzieckiem oraz sprzyjały stymulacji rozwoju dziecka,
- konsultacje indywidualne,
- włączanie rodziców lub członków rodzin w proces wychowawczy i edukacyjny dziecka, motywując ich do udziału w spotkaniach i uroczystościach organizowanych przez placówkę,
- wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka z zakresu edukacji, poradnictwa oraz zdrowia,
- elektroniczny kontakt z rodzicami, pozwalający na dodatkową bieżącą komunikację i przekazywanie informacji.

Opiekunowie, realizując plan pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, przyczyniali się do wszechstronnego rozwoju dzieci. Praca oparta była na umiejętnie dobranych i zaaranżowanych zabawach, dostosowanych do wieku i możliwości dzieci. Zabawy ruchowe były ciekawe, niezbyt męczące a przede wszystkim dostarczały dzieciom rozrywki. Bezpieczna, wspólna zabawa była źródłem spontanicznej ekspresji i radosnego nastroju. Zabawy umuzykalniające angażowały jednocześnie głos, słuch i naturalną potrzebę ruchu u dzieci. Były formą osłuchania się dziecka ze śpiewem, melodią, dźwiękami instrumentów oraz ćwiczyły poczucie rytmu i koordynacji ruchowej. Zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne wpłynęły na

swobodniejsze posługiwanie się przedmiotami codziennego użytku i zabawkami a zabawy plastyczno-konstrukcyjne podczas budowania z klocków, pierwszych rysunków, ulepień, malowań i wycinanek, usprawniły umiejętności manualne. Zabawy dydaktyczne uaktywniały umysł dzieci, przyniosły rozwój umiejętności porozumiewania się z otoczeniem, rozbudzały uczucia społeczne, dyscyplinowały. Dobrze pokierowane zabawy tematyczne prowadziły do rozwoju mowy, wyobraźni i uczyły dzieci współzycia z innymi. Duże znaczenie w codziennej pracy miało nabywanie przez dzieci umiejętności i nawyków higienicznych i samoobsługowych, które zaspokajały u dzieci naturalną potrzebę samodzielności. Różnorodność imprez i uroczystości okolicznościowych również z udziałem rodziców i gości, były źródłem żywych reakcji, dobrego samopoczucia i rozbudzały ciekawość dzieci do poznawania coraz szerszego otoczenia.

Dodatkowo, w grupie żłobkowej dzieci miały możliwość systematycznych zabaw w suchym basenie i w Sali Doświadczenia Świata. Zajęcia miały za zadanie aktywne badanie i odkrywanie za pomocą różnorodnych bodźców świata zewnętrznego.

Oprócz dobrych warunków do właściwego rozwoju intelektualnego, maluchy otrzymały także szansę na rozwój swoich dziecięcych zainteresowań oraz możliwość wczesnego obcowania ze sztuką, między innymi poprzez udział w imprezach i uroczystościach okolicznościowych, przedstawieniach, spektaklach, konkursach muzycznych, plastycznych czy teatralnych. Zgodnie z kalendarzem uroczystości żłobkowych organizowane były spotkania z okazji m.in. „Dnia Babci i Dziadka”, „Dnia Dziecka”, „Dnia Mamy i Taty”, „Barbórki”, „Mikołajek” i wiele innych. Dzieci odwiedzali także ciekawi goście: Pan Górnik, Pan Strażak, a także grupy teatralne. Uczestnicząc w przedstawieniach jako widz maluszek może żywo reagować na to co się dzieje na żłobkowej scenie i brać aktywny udział w teatryku. Dzieci uczestniczyły także w prezentacjach artystycznych, umilających cykliczne lubińskie imprezy „Jarmark Wielkanocny” i „Lubińskie Betlejem”.

W okresie sprawozdawczym realizowane były zadania kontynuowane z lat poprzednich a także innowacyjne, m.in.:

- promocja zdrowia w edukacji małego dziecka, w tym: program profilaktyki higieny jamy ustnej,
- zajęcia dodatkowe dla dzieci - język angielski, zajęcia rytmiczne,
- udział dzieci w licznych konkursach, w tym również międzyżłobkowych,
- działania kształcące i wzbogacające pomysłowość, wyobraźnię i inwencję twórczą małych dzieci,
- różne formy przekazu bajek, teatryki kukiełkowe,
- akcja „Bezpieczny żłobkowiec” - spotkanie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej,
- „Dni Otwarte” prezentujące rodzicom i dzieciom pracę żłobków,
- udział w programie „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy”,
- dzieci z grupy żłobkowej korzystały z zajęć w ramach projektów realizowanych z Fundacją TUBA (cykl przedstawień teatralnych, imprezy z okazji Dnia Dziecka, zajęcia z dogoterapii), a także z cyklu koncertów muzycznych (środki otrzymane w konkursie ofert z Gminy Miejskiej Lubin i Starostwa Powiatowego).

Żłobki współpracowały z wieloma lubińskimi instytucjami, placówkami oświatowo - wychowawczymi, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, w tym m.in.: Przedszkolem Miejskim nr 10 i 15, Zielonym Przedszkolem, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Rodzinną im. św. J. Beretta Molli, Centrum Kultury „Muza”, Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, Ogniskiem Muzycznym „Grota Talentów”, grupami teatralnymi z Legnicy i Złotoryi, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. Przyjaciół Dzieci w Szklarach Górnych, Fundacją „NUTRICA”.

2.7. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi, w oparciu o udzielone Dyrektorowi MOPS upoważnienie, realizację zadań w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanej uczniom w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Celem pomocy jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Świadczenia przyznawane są na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych w szkole albo poza nią, bądź jako pomoc rzeczowa np. na zakup podręczników, przyborów biurowych.

Wydane zostały decyzje administracyjne, które dotyczyły świadczeń przyznanych na:

- 1) 6 miesięcy roku szkolnego 2016/2017, tj. od stycznia do czerwca 2017r. dla 143 uczniów spełniających kryteria określone w przepisach (stypendia szkolne). Nikt nie ubiegał się o pomoc w formie zasiłku szkolnego. Udzielono pomocy materialnej na łączną kwotę 67 119,21 zł. W zależności od dochodu na jedną osobę w gospodarstwie domowym ucznia, miesięczne stypendium wynosiło od 100 do 130 zł,
- 2) 4 miesiące roku szkolnego 2017/2018, tj. od września do grudnia 2017r. - o stypendium wnioskowało 125 osób, z tego świadczenie otrzymało 114 uczniów, którzy spełnili kryteria określone w przepisach. Udzielono pomocy materialnej na łączną kwotę 59 822,63 zł. W zależności od dochodu na jedną osobę w gospodarstwie domowym ucznia, miesięczne stypendium wynosiło od 135 do 245 zł.

Ogółem, w roku 2017, wysokość dotacji rządowej i samorządowej na to zadanie wyniosła 176 956,00 zł (146 956 + 30 000), wypłacono 126 941,84 zł (101 553,47 + 25 388,37). Z analizy przedstawionych rachunków i faktur wynika, że rodzice przeznaczają środki finansowe głównie na:

- uzupełnienia wyposażenia na zajęcia sportowe - 58%,
- uzupełnienia wyposażenia dydaktycznego jak: przybory, lektury, podręczniki, pomoce naukowe, strój galowy - ok. 21%,
- zajęcia edukacyjne organizowane przez szkołę np. wycieczki szkolne, zielone szkoły, wyjścia do teatru - ok. 3%,
- zajęcia organizowane poza szkołą, np. nauka gry na instrumencie, języka obcego - ok. 6%,
- zakup sprzętu komputerowego - ok. 12%.

Minimalną i maksymalną wysokość stypendium przyznanego uczniowi określa przepis ustawy o systemie oświaty. Miesięczna wysokość uzależniona jest od wielkości dochodu na osobę w rodzinie ucznia, który nie może być większy niż 514 zł na osobę w rodzinie. Dochód jest ustalany na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Warunkiem przyznania stypendium przez MOPS w Lubinie jest także zamieszkiwanie ucznia na terenie Gminy Miejskiej Lubin oraz złożenie wniosku. Rodziną w rozumieniu art.6 pkt.14 ustawy o pomocy społecznej są osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

2.8. WSPIERANIE RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny dla miasta Lubina na lata 2015 - 2017 opracowano w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania adresowane były do rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubogich i zagrożonych ubóstwem, bezrobotnych, dotkniętych przemocą oraz problemem uzależnień. W 2017r. odnotowano ogółem 262 rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Spośród nich tylko 37 wyraziło chęć współpracy we wzmocnieniu roli i funkcji rodziny.

Gminny program zakładał wsparcie rodziny poprzez realizację przyjętych celów:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych,
- wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych.

W ramach wsparcia interdyscyplinarnego, prowadzony jest rejestr rodzin niewydolnych wychowawczo, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej. Rodzinom takim na mocy postanowienia sądu, przydzielany był asystent rodziny. W 2017r. asystenci podjęli pracę z 32 nowymi rodzinami. Łącznie w 2017r. pracą asystenta objętych było 89 rodzin. Na dzień 31 grudnia asystent pracował z 72 rodzinami, w których wychowuje się 170 dzieci.

Podstawowe założenia Programu, tj. wsparcie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej podstawowych funkcji, ale też motywowanie do podejmowania pracy nad poprawą swojej sytuacji życiowej, a w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin - podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych były

w pełni realizowane. Szczegółowe informacje z wykonania działań zawartych w Programie rokrocznie są wykazywane w odrębnym sprawozdaniu, przedkładanym do wiadomości Prezydentowi Miasta Lubina Radzie Miejskiej.

III. POLITYKA KADROWA W ZAKRESIE PODNOSZENIA I UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI

1. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1. ZATRUDNIENIE W DZIAŁACH I JEDNOSTKACH

Strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie określa statut oraz regulamin organizacyjny. Była ona dostosowywana wraz z przejmowaniem nowych zadań i kształtowaniem polityki kadrowej.

Przeciętne zatrudnienie w 2017r. wynosiło 230,49 etatów, zatrudnienie w dniu 31 grudnia - 226 osób tj. 224,63 etaty, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnione były 222 osoby, w niepełnym wymiarze czasu pracy 4 osoby.

Na przestrzeni całego roku:

- zatrudniono 12 osób, w tym: na czas nieokreślony – 2 osoby, na czas określony - 5 osób, w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności - 5 osób,
- rozwiązano stosunek pracy z 18 osobami, w tym: w związku z przejściem na emeryturę - 8 osób, na mocy porozumienia stron - 6 osób, z upływem czasu, na który umowa była zawarta - 3 osoby, bez wypowiedzenia z winy pracownika - 1 osoba.

Wolontariat

W roku 2017 zawarto 11 umów z osobami dorosłymi o wykonanie świadczeń wolontariackich w wymiarze od 5 do 25 godzin tygodniowo, na okres:

- 3 miesiące - 2 umowy,
- 10 miesięcy - 1 umowa,
- 12 miesięcy - 8 umów.

Wolontariusze pomagali pensjonariuszom Domu Opieki „Szarotka” w organizowaniu czasu wolnego oraz spożywaniu posiłków i w podstawowych czynnościach życia codziennego.

Ponadto zawarto umowę na młodzieżowy wolontariat z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych. Młodzież organizowała m.in. spotkania w celu aktywizacji pensjonariuszy:

- wspólne czytanie książek, rozwiązywanie krzyżówek, spacer, spacer,
- mikolajki oraz wieczór muzyczno-poetycki i walentynki dla podopiecznych,
- warsztaty plastyczne, pt. jesienne inspiracje, dekoracje Bożonarodzeniowe.

1. 2. DOSKONALENIE WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

Samokształcenie i szkolenia zawodowe pracowników

Kadra MOPS prezentuje odpowiedni do realizowanych zadań poziom wykształcenia; wykształcenie wyższe posiadało 109 osób, tj. 48,2 % zatrudnionych; średnie 91 osób, tj.40,3%, zawodowe i podstawowe 26 osób, tj. 11,5%.

Pracownicy regularnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, w 2017 r. naukę na studiach wyższych kontynuowało 3 pracowników. W całym roku, w 42 szkoleniach uczestniczyło 170 pracowników.

Tematyka szkoleń i liczba uczestników to m.in.:

- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - podstawowy algorytm postępowania” - 12,
- „Dziecko w rodzinie z problemem przemocy - ofiara i świadek” - 8,
- „Zadania asystenta rodziny w związku z ustawą Za życiem” - 2,
- „Ustawa o pomocy społecznej” - 1,

- „Procedura odebrania dziecka” - 1,
- „Metoda dialogu motywacyjnego” - 1,
- „Realizacja gminnych programów w roku 2017 w kontekście ustawy o zdrowiu publicznym oraz Narodowego Programu Zdrowia” - nowe zasady i kierunki - 1,
- „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie” - 3,
- „Świadczenia rodzinne” - 1,
- „Fundusz alimentacyjny - aktualne problemy” - 3,
- „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy” - 29
- „Żywienie dzieci do 3 roku życia” - 9,
- „Adaptacja dziecka do warunków żłobkowych” - 6,
- „Praca z dzieckiem z zaburzeniem zachowania” - 2,
- „Wspomaganie rozwoju małego dziecka” - 8,
- „Oddziaływania terapeutyczne mające wpływ na prawidłowy rozwój dziecka” - 2,
- „Terapia integracji sensorycznej II stopnia” - 1,
- „Pierwsza pomoc przedmedyczna” - 18,
- „Opieka nad pacjentem onkologicznym, zagadnienia psychoonkologiczne” - 20,
- „KPA w praktyce jednostek pomocy społecznej” - 16,
- „Obsługa programu TOTEM” - 5,
- „Zmiany w rachunkowości budżetowej jednostek” - 1,
- „Elektronizacja zamówień publicznych” - 2,

Szkolenia realizowane były zgodnie z zatwierdzonymi planami szkoleń, w ramach przyznanych na ten cel środków finansowych.

Pracownicy chętnie uczestniczyli też w bezpłatnych szkoleniach organizowanych m.in. przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Nutricia Polska, Komendę Wojewódzką Policji, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. W 2017r. uczestniczono w 11 bezpłatnych szkoleniach.

1.3. PRZYGOTOWANIE PRZYSZŁYCH KADR DLA POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego lub przekwalifikowania się osób bezrobotnych. W 2017r. MOPS kontynuował dwie umowy, na podstawie których skierowano do pracy w ramach prac interwencyjnych 2 osoby.

Ośrodek współpracował również ze szkołami wyższymi oraz policealnymi umożliwiając słuchaczom i studentom odbycie następujących praktyk zawodowych:

- TEB Edukacja w Lubinie w zawodzie opiekun medyczny oraz opiekunka dziecięca - 6 osób,
- PWSZ w Opolu, Wydział Pielęgniarstwa - 1 osoba,
- PWSZ w Legnicy, Kierunek Administracja - 1 osoba,
- Wyższa Szkoła Medyczna w Lesznie, specjalizacja opiekuńczo-wychowawcza z geriatologią - 1 osoba,
- ASYSTENT Centrum Edukacji Wrocław - opiekun dziecka - 1 osoba.

IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE LOKALNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBINA NA LATA 2014 - 2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi integralną część Strategii Rozwoju Miasta Lubina 2020 i jest dokumentem wyznaczającym kierunki działań lubińskiego samorządu w obszarze miejskiej polityki społecznej. Zasadniczym celem Strategii jest zapewnienie jak najwyższej jakości życia mieszkańcom Lubina poprzez rozwój usług społecznych na rzecz wspierania, aktywizowania i integrowania osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz społeczności lokalnej, jako całości. Dokument, w oparciu o diagnozę problemów społecznych, służy mieszkańcom miasta i lepszemu zaspakajaniu ich potrzeb.

Obowiązek opracowania Strategii wynika wprost z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność uwzględnienia także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązanie ważnych kwestii społecznych.

Uchwałą Nr XL VII/359/14 z dnia 21 stycznia 2014r. Rada Miejska w Lubinie przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2014 - 2020. Dokument nawiązuje do celów i kierunków działań ujętych w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2007 - 2013. Składa się z trzech części:

- charakterystyki społeczno-demograficznej obejmującej stan i strukturę wieku ludności, wykształcenie, aktywność zawodową, a także zasoby ludzkie i instytucjonalne;
- diagnozy sytuacji społecznej i charakterystyki najważniejszych problemów społecznych miasta Lubina;
- strategii rozwiązywania problemów społecznych określającej misję, priorytetowe cele i kierunki działań w obszarze lokalnej polityki społecznej.

W ostatniej części Strategii przedstawiono najistotniejsze założenia polityki społecznej miasta na najbliższe 7 lat. Zostały one ujęte w formie misji: „*Lubin miastem bezpiecznym socjalnie, wspierającym rodzinę oraz grupy zagrożone wykluczeniem społecznym*”, celów strategicznych (1. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym; 2. Tworzenie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej; 3. Budowa systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży; 4. Rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych; 5. Doskonalenie jakości systemu usług społecznych), a także celów operacyjnych i kierunków działań.

Cele strategiczne są realizowane w codziennej, bieżącej pracy Ośrodka. Dokument, odnoszący się do lokalnych zasobów, problemów i potrzeb stanowi również punkt wyjścia do inicjowania projektów i przedsięwzięć w obszarze pomocy społecznej.

Wdrażanie Strategii jest regularnie monitorowane i oceniane przez powołany do tego celu Zespół ds. monitorowania i ewaluacji. W 2017r. członkowie Zespołu opracowali trzyletnią ocenę poziomu wdrażania celów i kierunków działań przyjętych w Strategii, a wyniki ich pracy zostały przekazane Prezydentowi Miasta i Radzie Miejskiej. Zebrany i opracowany materiał potwierdził, że założone cele strategiczne i ich kierunki są w pełni realizowane.

2. WSPARCIE I AKTYWIZACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

2.1. PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie realizuje uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Działania kierowane są zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych z terenu miasta Lubina.

Zadania, realizowane głównie przez powołaną do tego celu Sekcję Profilaktyki Uzależnień, obejmują:

- profilaktykę uzależnień, przemocy domowej i przemocy szkolnej,
- psychoedukację i pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu,
- pomoc edukacyjną i terapeutyczną dla osób współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA),
- pomoc rodzinom w kryzysie,
- konsultacje wychowawcze,
- terapię logopedyczną dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- współpracę z lubińskimi szkołami (w tym superwizję Szkolnych Grup Profilaktycznych), z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i terapią uzależnień, z lokalnymi mediami - w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy,
- promowanie ruchu trzeźwościowego w naszym mieście - współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi,

- współpracę z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
- wspieranie merytorycznej działalności oraz obsługę administracyjno-techniczną Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Praca w tym obszarze związana jest m.in. z rozpoznawaniem problemu nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia; motywowaniem do podjęcia psychoterapii i poszerzania świadomości własnej sytuacji życiowej, wskazaniem możliwości rozwoju osobistego i życia wolnego od używek. Podstawowym celem w pracy terapeutów jest przekazanie wiedzy na temat mechanizmów choroby alkoholowej, syndromu współuzależnienia, przemocy w rodzinie oraz motywowanie do terapii.

W okresie sprawozdawczym od stycznia do grudnia 2017r.:

- przyjmowano osoby w ramach konsultacji i psychoterapii indywidualnych, konsultacji małżeńskich, rodzinnych, wychowawczych oraz osób w kryzysie - łącznie 201 osób,
- prowadzono zajęcia grupowe dla osób dorosłych: uzależnionych od alkoholu i z uzależnieniami mieszanymi (2 grupy łącznie 81 spotkań); współuzależnionych (1 grupa - łącznie 33 spotkania); doświadczających przemocy w rodzinie (1 grupa - łącznie 31 spotkań),
- prowadzono spotkania grupy rozwoju osobistego dla młodzieży gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej (1 grupa - łącznie 34 spotkania),
- prowadzono „Treningi umiejętności społecznych i kontroli złości” dla osób dorosłych (2 grupy, łącznie 18 spotkań),
- prowadzono spotkania edukacyjno - profilaktyczne dla dzieci i młodzieży na terenie lubińskich szkół - łącznie 70 spotkań,
- prowadzono spotkania konsultacyjne dla nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz superwizję szkolnych grup profilaktycznych,
- w ramach współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi pokrywano koszty zatrudnienia terapeutów w Klubie Abstynenta „Płomień”, „Arka” i „Ariadna”, uczestniczono w obozie terapeutycznym,
- w ramach promocji i profilaktyki w lokalnych mediach drukowane były artykuły dotyczące problematyki uzależnienia, współuzależnienia, przemocy domowej, promujące zdrowy styl życia, prezentujące działalność profilaktyczną MOPS oraz instytucji i organizacji współpracujących w obszarze profilaktyki z tut. Ośrodkiem - 10 artykułów obejmujących całą stronę prasową,
- TV Lubin emitowała comiesięczny program profilaktyczny „Nie jesteś sam” współtworzony przez TV i pracowników MOPS - 10 programów premierowych oraz emisje powtórkowe,
- pokrywano koszty wystawiania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz przekazywano, na wezwanie Sądu, zaliczki na poczet przeprowadzenia opinii biegłych.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano lub współuczestniczono m.in. w następujących akcjach i projektach profilaktycznych:

- „Sportowe Ferie”, oraz „Akcja Lato” - prezentacja treści profilaktycznych podczas ogólnomiejskich zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży (stoiska profilaktyczne podczas zajęć sportowych, dystrybucja ulotek, warsztaty z alkogoglami i narkogoglami, rozmowy i konsultacje profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, spotkania z autorytetami sportowymi, funkcjonariuszami Policji, quizy, itp.),
- „Bezpieczne wakacje” - projekt kierowany do młodzieży szkół gimnazjalnych, obejmujący Piknik Profilaktyczny z grami i zabawami promującymi zdrowy styl życia, dystrybucją ulotek oraz teczek pedagoga (scenariusze lekcji profilaktycznych, ulotki, broszury), a także projekt profilaktyczno-interwencyjny „Zakup Kontrolowany - Pakiet 4S” - ocena dostępności alkoholu dla osób nieletnich oraz szkolenie terenowe sprzedawców,
- „Bezpieczna rodzina” - projekt adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący warsztaty dot. zjawiska przemocy w rodzinie prowadzone przez terapeutę MOPS, a także zajęcia z instruktorem Krav Maga oraz wspólne opracowanie plakatu i ulotki dot. zjawiska przemocy w rodzinie,
- „Zdrowi i radości” - projekt profilaktyczny dla dzieci z lubińskich przedszkoli, obejmujący konkurs na plakat profilaktyczny, przemarsz ulicami miasta oraz prezentację spektaklu profilaktycznego, przedsięwzięcie zorganizowane przy współudziale KPP i PSSE,
- „Trzeźwość na drodze” - akcja profilaktyczno-edukacyjna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych,

- z wykorzystaniem symulatorów jazdy i urządzeń do mierzenia refleksu, połączona z dystrybucją materiałów profilaktycznych,
- „Jestem Mistrzem” - akcja profilaktyczna kierowana do uczniów szkół podstawowych, połączona z wystawą fotografii, lekcją wychowawczą na temat pasji, zainteresowań oraz warsztatami profilaktycznymi przeprowadzonymi przez fundację Ocelot,
- „Wolność bez nałogów” - projekt profilaktyczny zorganizowany w porozumieniu z KPP dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz ich rodziców. Przedsięwzięcie łączyło edukację nt. środków psychoaktywnych, kierowaną do dzieci i ich rodziców, dystrybucję autorskich materiałów profilaktycznych i narkotestów,
- współorganizacja „Biegu Papieskiego” ze stoiskiem profilaktycznym, a także zajęć profilaktyczno-poznawczych podczas „Święta Niepodległości” - promowanie rodzinnego czasu wolnego,
- „Prewencja teatralna” oraz „Rozważny motocyklista” - akcje organizowane przez KPP, które merytorycznie wspierali pracownicy Ośrodka,
- prezentacja spektaklu profilaktycznego „Magiczny świat bajek” dla dzieci ze szkół podstawowych,
- kolonie letnie z programem profilaktyczno-rekreacyjnym.

W okresie sprawozdawczym zakupywano materiały profilaktyczne: literaturę fachową, broszury, ulotki, plakaty oraz nagrody dla uczestników akcji profilaktycznych. Materiały edukacyjne przekazywano mieszkańcom miasta, ale również przedstawicielom służb pracującym w obszarze uzależnień i przemocy domowej, w tym członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycielom, pedagogom, placówkom ochrony zdrowia. Organizowano i finansowano szkolenia interdyscyplinarne, w tym: „Dziecko w rodzinie z problemem przemocy - ofiara i świadek” - w kształceniu, oprócz pracowników MOPS brali udział przedstawiciele przedszkoli i Policji, „Program Domowych Detektywów - Jaś i Małgosia na tropie” - szkolenie dające uprawnienia do prowadzenia rekomendowanego programu profilaktycznego, zorganizowane m.in. dla pedagogów i nauczycieli.

Współpracowano z Poradnią Rodzinną im. św. J. Beretta Molli oraz wspólnotą Anonimowych Alkoholików.

2.2. PUNKT KONSULTACYJNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Punkt konsultacyjny realizował działania mające na celu zwiększenie dostępności pomocy dla rodzin z kręgu przemocy domowej bądź zagrożonych przemocą, ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy.

W Punkcie, w trakcie całego roku, odbywały się dyżury specjalistów, w tym konsultanta, terapeuty, psychologów, radcy prawnego i pracowników socjalnych. Poradnictwo świadczone było od poniedziałku do czwartku, w tym dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Pomoc obejmowała działania edukacyjno-informacyjne z zakresu profilaktyki przemocy oraz możliwych form pomocy dla osób doświadczających przemocy jak i stosujących przemoc, wstępną pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy oraz dla rodzin zagrożonych przemocą, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, konsultacje prawne. Mieszkańcy korzystali z poradnictwa nieodpłatnie, w przypadku porady prawnej czy psychologicznej - po uprzednim otrzymaniu skierowania od wyznaczonego pracownika Ośrodka.

Z pomocy Punktu skorzystało 140 osób, w tym 126 kobiet i 14 mężczyzn. Radca prawny udzielił konsultacji 106 osobom, psycholog - 36, konsultant, terapeuta i pracownik socjalny - łącznie 21 osobom. Problemy z jakimi zgłaszali się mieszkańcy miasta to w kolejności: przemoc w rodzinie, alkoholizm lub szkodliwe spożywanie alkoholu przez członka rodziny, używanie innych substancji psychoaktywnych oraz problemy wychowawcze.

Od kwietnia 2017r. uruchomiono dyżury konsultanta MOPS w pomieszczeniu SM „Nowa” na osiedlu Przylesiu.

2.3. REALIZACJA PROGRAMU PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

W celu aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej, od wielu lat organizowane są prace społecznie użyteczne. Ich realizacja odbywa się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011r. oraz na mocy porozumienia zawieranego co roku pomiędzy Powiatem Lubińskim, a Gminą Miejską Lubin. W 2017r. porozumienie zakładało organizację prac społecznie użytecznych dla 20 osób (w tym 9 w ramach Programu Aktywizacja i Integracja).

Prace społecznie użyteczne były realizowane w siedzibie MOPS oraz jednostkach organizacyjnych tj. w: Domu Opieki „Szarotka”, Domu Dziennego Pobytu „Senior” Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym oraz Żłobkach Nr 2 i 3 - w wymiarze 10 godzin tygodniowo przez okres czterech miesięcy (od maja do sierpnia). Skierowani przepracowali łącznie 1 807 godzin, a prace były odpłatne wg stawki 8,10 zł za godzinę.

W minionym roku po raz kolejny wdrożono Program Aktywizacja i Integracja (PAI), którego nieodłącznym elementem były prace społecznie użyteczne. PAI realizowano w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy Powiatem Lubińskim, a Starostwem Powiatowym - Powiatowym Urzędem Pracy w Lubinie z dnia 16 lutego 2017r. Celem dwumiesięcznego przedsięwzięcia (marzec - kwiecień), była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których Powiatowy Urząd Pracy ustalił profil pomocy III (osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, wymagające szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy). Uczestnicy Programu - łącznie 10 osób (z uwagi na zmianę rekrutacyjną), brali udział w grupowym poradnictwie specjalistycznym z psychologiem i doradcą zawodowym pn. „Warsztaty umiejętności społeczno - zawodowych”, oraz pracach społecznie użytecznych w wymiarze 10 godzin tygodniowo realizowanych w siedzibie MOPS, Domu Opieki „Szarotka”, Domu Dziennego Pobytu „Senior”, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym oraz Żłobku Nr 2. Skierowani przepracowali łącznie 521 godziny, a prace były odpłatne wg stawki 8,10 zł za godzinę.

Program prac społecznie użytecznych jest jednym z ważniejszych instrumentów aktywizacji zawodowej osób długotrwale pozostających bez zatrudnienia. Często, instrument ten stanowi pierwszy etap procesu powrotu osoby znajdującej się w trudnej sytuacji materialno - bytowej, do pełnienia roli pracownika, odpowiedzialnego członka rodziny i społeczności lokalnej.

3. ZLECENIE REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Miejską Lubin a Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Jana Bosko w Lubinie, realizowane było, przez cały rok, zadanie publiczne pod nazwą „Prowadzenie Jadłodajni”. Zapewniano jeden gorący posiłek w formie „zupy z wkładką” osobom potrzebującym. Posiłki wydawane były od poniedziałku do soboty (w miesiącach lipcu i sierpniu - od poniedziałku do piątku). W pozostałe dni, tj. niedziele i święta (latem również soboty), osoby korzystające otrzymywały suchy prowiant.

Liczba skierowań wydanych do Jadłodajni przez MOPS w latach 2016 - 2017

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2016	63	219	282
2017	75	199	274

Wydane posiłki oraz średnia liczba osób korzystających z posiłków w Jadłodajni w latach 2016 - 2017

Rok	Osoby ze skierowaniem	Średnio miesięcznie	Osoby bez skierowania	Średnio miesięcznie	Razem
2016	47 056	129	3 015	8	50 071
2017	49 089	135	2 994	8	52 083

Z ewidencji prowadzonej przez MOPS w zakresie wydanych skierowań do Jadłodajni wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2017r. skierowano na posiłki łącznie 274 osoby, w tym 75 kobiet i 199 mężczyzn. Wskazana liczba uwzględnia każdą osobę zgłaszającą się po tego rodzaju pomoc liczoną raz bez względu na okres korzystania z pomocy i liczbę wydanych skierowań. Odnosząc się natomiast do liczby osób, które otrzymały skierowanie do Jadłodajni na dany okres - należy stwierdzić, że średnia liczba osób skierowanych w miesiącu wynosiła 145.

Rzeczywista liczba wydanych posiłków w analizowanym okresie (zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Jadłodajnię) wynosiła 52 083, w tym:

- osobom skierowanym przez MOPS - wydano 49 089 posiłków (średnio miesięcznie - 135)
- osobom bez skierowań - wydano 2 994 posiłki (średnio miesięcznie - 8)

Średnia łączna liczba wydanych posiłków/osób korzystających wynosiła 143 w miesiącu.

V. DZIAŁANIA MODERNIZACYJNE, REMONTY I INWESTYCJE

W 2017r. prowadzono działania modernizacyjno-remontowe i inwestycyjne, zarówno w siedzibie MOPS, jak i pozostałych jednostkach, m.in.:

- wymiana orynowania budynku - 30 512,68 zł,
- opracowanie projektu i wykonanie oświetlenia ewakuacyjnego – 36 304,00 zł,
- naprawa instalacji odgromowej - 3 013,50 zł,
- montaż rolet zewnętrznych - 7 983,00 zł,
- wykonanie, montaż i uruchomienie instalacji przyzywowej - 24 000,00 zł,
- dostawa i montaż pieca elektrycznego - 30 000,00 zł (zadanie inwestycyjne),
- dostawa i montaż klapy oddymiającej - 7 729,00 zł (zadanie inwestycyjne),
- dostawa, montaż i uruchomienie kuchenki gazowej - 6 523,10 zł (zadanie inwestycyjne),
- malowanie pomieszczeń pionu żywienia - 8 333,04 zł,
- wykonanie zabudowy kabli i odbojnic - 9 524,32 zł,
- montaż instalacji klimatyzacyjnej w kuchni i zmywalni - 10 996,20 zł (zadanie inwestycyjne),
- instalacja systemu sygnalizacji włamania i napadu - 9 252,26 zł (zadanie inwestycyjne),
- zakup pamięci sieciowej – 4 899,70 zł (zadanie inwestycyjne),
- oraz
- dostawa akcesoriów i sprzętu komputerowego dla MOPS, Żłobków, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego i Domu Opieki „Szarotka” - 58 531,33 zł,
- wykonanie, dostawa i montaż mebli dla MOPS, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego, Żłobka nr 3 - 14 505,75 zł,
- dostawa niszczarek i tablicy magnetycznej dla MOPS i Domu Dziennego Pobytu „Senior” - 9 280,88 zł,

PODSUMOWANIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował działalność pomocową i wspierającą na rzecz mieszkańców miasta Lubina. Wszystkie zadania statutowe były w pełni realizowane, pomimo zmian przepisów prawa, nakładających na Ośrodek rokrocznie nowe obowiązki.

Miniony rok był okresem wyjątkowej pracy, związanej m.in. z wypłatą świadczeń przysługujących rodzinie - kontynuacja rządowego Programu „Rodzina 500 plus”, a także wdrażaniem nowego Programu

„Za życiem”. Sprawna realizacja ww. pomocy wymagała wprowadzenia czasowych zmian organizacyjnych i kadrowych.

W dalszym ciągu udzielana była pomoc osobom potrzebującym w różnych przedziałach wiekowych - zarówno dzieciom, jak i osobom dorosłym. Mieszkańcy korzystali ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej i wielu innych działań proponowanych przez Ośrodek. MOPS wspierał rodziny w zakresie opieki nad najmłodszymi dziećmi, wyżywienia oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży szkolnej, przeciwdziałania przemocy i szeroko pojętej profilaktyki uzależnień, świadczył ponadto pomoc w formie zapewnienia schronienia i posiłku osobom dorosłym, wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych dzieci, specjalistycznych usług opiekuńczych, całodobowej opieki na rzecz osób dorosłych oraz reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podtrzymywania aktywności społecznej seniorów i wiele innych.

Od kilku lat zauważalny jest niewielki lecz systematyczny spadek liczby podopiecznych korzystających z pomocy finansowej - np. ze świadczeń z ustawy o pomocy społecznej, wymagających wydania decyzji administracyjnej (2014r. - 3,8% mieszkańców, 2017r. - 2,8%). Nie przekłada się to jednak na zmniejszenie ilości pracy zatrudnionych pracowników. Tempo życia, trudności w adaptacji do szybko zmieniającej się rzeczywistości, przemiany kulturowe, mają wpływ na występujące problemy społeczne. Znaczna część tych problemów jak np. uzależnienia, przemoc, problemy wychowawcze, kryzysy w rodzinie wymagają wzmożonej pracy socjalnej, działań podejmowanych przez asystentów rodziny, uczestnictwa pracowników w licznych posiedzeniach grup roboczych, a także profesjonalnego poradnictwa i konsultacji.

Wysokiej jakości pracę w tym obszarze gwarantował doświadczony i zaangażowany w pomaganie mieszkańcom personel, jak również stabilna sytuacja finansowa.

Kontynuowano realizację celów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020, uchwalonej przez Radę Miejską 21 stycznia 2014r. W minionym roku dokonano trzyletniego podsumowania poziomu wdrażania celów i kierunków Strategii, a wnioski przekazano Prezydentowi Miasta i Radzie Miejskiej.

Prowadzono skoordynowane działania na rzecz rodziny naturalnej w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny, opracowany na lata 2015 - 2017.

Organizowano liczne przedsięwzięcia profilaktyczne, edukacyjne i terapeutyczne w obszarze problemu uzależnień i przemocy w rodzinie w oparciu o Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.

Niezwykle ważne dla mieszkańców miasta były także działania skierowane do rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, a wśród nich pomoc w przewyciężeniu problemu bezrobocia m.in. poprzez organizację prac społecznie użytecznych i Programu Aktywizacja i Integracja.

Ośrodek na bieżąco współpracował z Sądem Rejonowym w Lubinie w zakresie umożliwiania osobom skazanym odbywania kary w formie nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne.

W minionym roku zintensyfikowano działania w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa pracowników, poprzez zakup instalacji alarmowej oraz szkolenie załogi w zakresie samoobrony.

W 2018r., **w obszarze działalności merytorycznej** nadal bardzo ważna będzie skuteczna realizacja:

- 1) Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020,
- 2) Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020,
- 3) Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018,
- 4) Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017- 2020.

Ośrodek planuje skupić swoją aktywność na najważniejszych potrzebach w zakresie pomocy społecznej, w tym w obszarze:

Problematyki społecznej:

- 1) działaniach zmierzających do utworzenia mieszkania chronionego,
- 2) zapobieganiu ubóstwa poprzez realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i powiązanych aktów prawnych,

- 3) wspieraniu i wzmacnianiu rodzin, w szczególności przeżywających trudności w zakresie prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych specjalistów,
- 4) pogłębianiu współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodzin, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz problemów uzależnień,
- 5) kontynuowaniu współpracy z partnerami, np. Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie programów aktywizacyjnych dla bezrobotnych podopiecznych Ośrodka,
- 6) dalszej konsekwentnej rozbudowie poradnictwa specjalistycznego w obrębie poszczególnych działów,
- 7) prowadzeniu aktywnej polityki senioralnej oraz usług na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych - przy pomocy jednostek podległych.

Pracowniczym:

- 1) zachowanie, w miarę możliwości, istniejących miejsc pracy i zapewnienie warunków organizacyjno-prawnych funkcjonowania wszystkich jednostek,
- 2) stałe inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników,
- 3) dbałość o bezpieczeństwo pracowników.

Inwestycyjno-remontowym:

- 1) utrzymanie, na nie pogorszonym poziomie stanu technicznego użytkowanych budynków i stanowisk pracy,
- 2) bieżące doposażenie stanowisk pracy, czynności remontowo-inwestycyjne, poprawiające warunki pracy.